

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА

БАКАЛАВРИАТ

5В011500 - Основы права и экономики

Алматы, 2016

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА

БАКАЛАВРИАТ

5B011500 - Основы права и экономики

Алматы, 2016

СОДЕРЖАНИЕ

1. Технологии критериального оценивания
2. Кәсіби қазақ тілі
3. Профессионально-ориентированный иностранный язык
4. Методика преподавания основ права и экономики
5. Теория государства и права

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА

ТКО 2205 Технологии критериального оценивания

5В011500 - Основы права и экономики

2 кредита

Алматы, 2016

Предисловие

1. **Разработана и внесена** УМО по группе специальностей «Образование» РУМС МОН РК при КазНПУ имени Абая

2. **Утверждена и введена в действие** приказом Министерства образования и науки Республики Казахстан

3. Типовая учебная программа разработана в соответствии с государственным общеобязательным стандартом образования РК 2016 года (Типовой учебный план, утвержденный протоколом № 2 заседания РУМС МОН РК от 30.06.2016 г.)

4. Рецензенты:

Сыдыков Б.С. - д.п.н., профессор КазНПУ им. Абая

Азбергенова Р.Б. – к.э.н., доцент , ИПиЭ КазНПУ им. Абая

5. **РАССМОТРЕНА** на заседании Республиканского Учебно-методического Совета от **30.06.2016** года. **Протокол № 2**

Настоящие типовые программы не могут быть тиражированы и распространены без разрешения УМО по специальностям группы «Образование» РУМС высшего и послевузовского образования МОН РК на базе КазНПУ имени Абая

Пояснительная записка

Целью дисциплины является теоретическая подготовка студентов в области современных технологий критериального оценивания образовательных результатов по основам права и экономики в основной школе и приобретение практических навыков использования современных средств оценивания результатов обучения основ права и экономики в условиях дифференциации школ.

Задачами дисциплины является формирование и развитие у студента:

- знаний о современном состоянии методов и средств диагностирования достижений обучающихся по основам права и экономики;
- умений и навыков практического применения современных средств оценивания результатов обучения школьников по основам права и экономики;
- положительной мотивации и интереса к овладению основами объективного оценивания учащихся по основам права и экономики, стремлению к творческой деятельности.

Компетенции, формируемые в результате освоения дисциплины:

- способность к формированию и объективной оценке личностного уровня притязаний, а также владение навыками повышения уровня интеллектуального развития учащихся;
- способность использовать информационно-коммуникационные технологии в оценочной деятельности учителя основ права и экономики;
- способность использовать знания учета закономерностей и индивидуальных особенностей психического и психофизиологического развития человека при проведении оценивания результатов обучения основ права и экономики учащихся различных возрастных групп.

В результате изучения дисциплины студент должен продемонстрировать:

знание:

- современного состояния методов и средств диагностирования достижений обучающихся по основам права и экономики;
- места и роли оценивания в образовательном процессе по основам права и экономики;
- модели технологии критериального оценивания, его принципы, этапы и инструменты оценивания;
- возрастных критериев оценки образовательных результатов по основам права и экономики;
- педагогических задач портфолио, функции и состав портфолио;

умение:

- описывать содержание работы учителя по оцениванию результатов обучения учащихся по основам права и экономики;
- выбирать оптимальные технологии оценивания планируемых результатов, учитывая требования нормативных документов и объектов контроля;

- применять инструменты оценивания, соответствующие целям и содержанию образования по основам права и экономики учащихся различных возрастных групп и уровней обучения;
- использовать критериальное оценивание для принятия решений о дальнейшем обучении учащихся по основам права и экономики;
- планировать результаты обучения, разрабатывать и использовать рубрикаторы, для объективного оценивания учащихся по основам права и экономики.

применение:

- современных ИКТ для организации оценивания результатов обучения;
- критериальных таблиц для оценивания результатов обучения по основам права и экономики;
- формативного и суммативного оценивания в образовательном процессе по основам права и экономики.

Пререквизиты дисциплины: для успешного изучения данной дисциплины необходимо владеть базовыми понятиями педагогики, психологии, компьютерных наук.

Постреквизиты дисциплины: Элективные курсы методического цикла.

Тематический план дисциплины

Современные средства оценивания результатов обучения. Место и роль оценивания в образовательном процессе. Проблема оценочной деятельности.

Модель технологии критериального оценивания. Принципы оценивания. Этапы и инструменты оценивания. Критериальные таблицы – рубрикаторы.

Формативное оценивание и суммативное (внутреннее и внешнее) оценивание. Модерация результатов суммативного оценивания.

Возрастные критерии оценки образовательных результатов. Самооценивание и взаимооценивание со сверстниками.

Педагогические задачи портфолио. Функции и состав портфолио.

Содержание дисциплины

Тема 1. Оценка эффективности и качества образования.

Оценка как элемент управления качеством. Показатели качества образования. Мониторинг качества образования.

Традиционные и новые средства оценки результатов обучения. Виды контроля (входной, текущий и итоговый). Формы и организация контроля. Оценка, её функции.

Виды, формы и организация контроля качества обучения по основам права и экономики.

Тема 2. Современные средства оценивания результатов обучения.

Современные средства оценивания результатов обучения. Место и роль оценивания в образовательном процессе. Проблема оценочной деятельности.

Тема 3. Психолого-педагогические аспекты оценивания результатов обучения

Место педагогических и психологических измерений в образовании.

Таксономия. Использование педагогических и психологических измерений в учебном процессе по основам права и экономики.

Возрастные критерии оценки образовательных результатов. Самооценивание и взаимооценивание со сверстниками.

Тема 4. Критериальное оценивание

Модель технологии критериального оценивания. Принципы оценивания. Этапы и инструменты оценивания. Критериальные таблицы – рубрикаторы.

Формативное оценивание и суммативное (внутреннее и внешнее) оценивание. Модерация результатов суммативного оценивания.

Тема 5. Портфолио

Место и роль портфолио в системе контрольно-оценочной деятельности. Педагогические задачи портфолио. Функции и состав портфолио.

Тема 6. ИКТ в организации оценивания

Виды портфолио. Основные подходы к оцениванию портфолио. Web – портфолио, Цель использования электронных портфолио в практике обучения по основам права и экономики.

Примерный перечень самостоятельных работ студентов с преподавателем

1. Оценка как элемент управления качеством. Показатели качества образования. Мониторинг качества образования.
2. Современные средства оценивания результатов обучения.
3. Психолого-педагогические аспекты оценивания результатов обучения. Таксономия. Педагогическая квалиметрия. Шкалирование.
4. Возрастные критерии оценки образовательных результатов.
5. Модель технологии критериального оценивания.
6. Критериальные таблицы – рубрикаторы.
7. Формативное и суммативное оценивание.
8. Педагогические задачи портфолио. Функции и состав портфолио.
9. Цель использования электронных портфолио в практике обучения основ права и экономики.

Примерный перечень семинаров

- 1.Формызаданий (оценочных средств), для оценивания учебных достижений по основам права и экономики, разбор типичных ошибок.
- 2.Отбор и структурирование диагностируемого материала по основам права и экономики.
- 3.Разработка критериальной таблицы в соответствии с содержательной областью диагностики результатов обучения (с подробным описанием уровней достижений учащихся по каждому критерию и соответствующее им количество баллов).
- 4.Конструирование оценочных средств (разработка и подбор заданий) в соответствии с содержательной областью диагностики результатов обучения.
- 5.Экспертиза оценочных средств и их корректировка. Отчет о достижениях учащихся за определенный период времени с описанием сформированного набора навыков.
6. Разработка электронных портфолио.

Примерный перечень заданий для самостоятельной работы студентов

1. По заданной теме школьных предметов по основам права и экономики:
 - выделить систему основных понятий;
 - сформулировать требования к результатам обучения учащихся;
 - выделить теоретическую и практическую части;
 - разработать систему формативного и суммативного оценивания.
2. Разработать оценочные средства и программную поддержку, использование которых позволит реализовать педагогическое оценивание:
 - терминологии учебного материала;
 - первичного закрепления изученного материала (систему задач/заданий на поэтапное усложнение требований);
 - систематизации знаний и умений.
3. Подготовить методическую разработку уроков по основам права и экономики с использованием приемов формативного оценивания.

Примерный перечень вопросов к рубежному контролю

1-й Рубежный контроль

1. Оценка как элемент управления качеством.
2. Показатели качества образования.
3. Мониторинг качества образования.
4. Традиционные и новые средства оценки результатов обучения.
5. Виды контроля (входной, текущий и итоговый).
6. Формы и организация контроля.
7. Оценка, её функции.
8. Виды, формы и организация контроля качества обучения по основам права и экономики.

9. Современные средства оценивания результатов обучения.
10. Место и роль оценивания в образовательном процессе.
11. Проблема оценочной деятельности.
12. Место педагогических и психологических измерений в образовании.
13. Таксономия.
14. Использование педагогических и психологических измерений в учебном процессе по основам права и экономики.
15. Возрастные критерии оценки образовательных результатов.
16. Самооценивание и взаимооценивание со сверстниками.

2-й Рубежный контроль

17. Модель технологии критериального оценивания.
18. Принципы оценивания.
19. Этапы и инструменты оценивания.
20. Критериальные таблицы – рубрикаторы.
21. Формативное оценивание и суммативное (внутреннее и внешнее) оценивание.
22. Модерация результатов суммативного оценивания.
23. Место и роль портфолио в системе контрольно-оценочной деятельности.
24. Педагогические задачи портфолио.
25. Функции и состав портфолио.
26. Виды портфолио.
27. Основные подходы к оцениванию портфолио.
28. Web – портфолио,
29. Использование электронных портфолио при обучении основ права и экономики.

Список рекомендуемой литературы

Основная литература

1. Система критериального оценивания учебных достижений учащихся. Методическое пособие. – Астана: Национальная академия образования им. И. Алтынсарина, 2013. – 80 с.
2. Кохаева Е.Н. Формативное (формирующее) оценивание: методическое пособие / Е.Н. Кохаева. – Астана: АОО «Назарбаев Интеллектуальные школы» Центр педагогического мастерства, 2014. – 66 с.
3. В.П. Беспалько. Слагаемые педагогической технологии - М.: Педагогика, 1989. – 192 стр.
4. Система оценивания знаний: Дэн Пинк об удивительной науке мотивации //Электронный ресурс. – Режим доступа: <http://ru.wikipedia.org/w/>.
5. Р.Х. Шакиров, А.А. Буркитова, О.И. Дудкина. Оценивание учебных достижений учащихся. Методическое руководство. – Б.: Билим, 2012. - 80с.

Дополнительная литература

1. Назарбаев Интеллектуальные школы «Новые подходы к оцениванию учебных достижений» //Электронный ресурс. – Режим доступа: [obuchenie.sadukz.com?news=153](http://obuchenie.sadukz.com/?news=153)
2. Психология педагогической оценки //Электронный ресурс. – Режим доступа: knowledge.allbest.ru.
3. Международная система оценивания знаний /on 28 September 2011 // Электронный ресурс. – Режим доступа: <http://ru.wikipedia.org/w/>.
4. Ж.А.Караев, Ж.У. Кобдикова. Актуальные проблемы модернизации педагогической системы на основе технологического подхода. – Алматы, Жазушы, 2005г. – 200 стр.

Составители типовой программы:

Жазылбек Лэззэт Исатайқызы – доцент кафедры «государственных и гражданско-правовых дисциплин».

Шадиев Кайратбек Хамзаханович – к.э.н.,старший преподаватель кафедры «государственных и гражданско-правовых дисциплин».

ТИПТІК ОҚУ БАҒДАРЛАМА

ККТ 3206 Кәсіби қазақ тілі

5B011500 –Құқық және экономика негіздері мамандығы

2 кредит

Алматы, 2016

Алғы сөз

1. Абай атындағы ҚазҰПУ жанындағы ҚР БҒМ жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің РОӘК «Білім» тобы мамандықтары бойынша Оқу-әдістемелік бірлестігінде **ДАЙЫНДАЛҒАН және ҰСЫНЫЛҒАН**

2. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігімен **БЕКІТІЛГЕН және ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛГЕН**

3. Типтік оқу бағдарлама 2016 жылғы ҚР Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына сәйкес дайындалған. (Типтік оқу бағдарлама ҚР БҒМ 30.06.2016 ж., № 2 хаттамасымен бекітілген)

4. Пікір берушілер:

Жатқанбаева А.Е. – з.ғ.д., әл-Фараби атындағы ҚазҰУ профессоры
Азбергенова Р.Б. – э.ғ.к., Абай атындағы ҚазҰПУ

5. ҚР БҒМ Републикалық Оқу-әдістемелік Кеңесі мәжілісінде **ҚАРАСТЫРЫЛҒАН 30.06.2016 ж., Хаттама № 2.**

Осы типтік бағдарламаны Абай атындағы ҚазҰПУ жанындағы ҚР БҒМ РОӘК «Білім» тобындағы мамандықтары бойынша ОӘБ рұқсатынсыз көбейтуге және таратуға болмайды.

Түсінік хат

Экономикалық-құқықтық білім берудің университеттік жүйесінде кәсіби қазақ тілі маңызды курстардың бірі болып саналады. Студенттерді үш тілде оқытудың енгізілуіне байланысты «Құқық және экономика негіздері» мамандығы бойынша білім беру бакалаврының кәсіби дайындығы экономика және құқық пәндерінің негіздерін меңгеруді, шаруашылық жүйенің барлық типтерінің жай-күйі мен даму тенденциясын сипаттайтын заманауи экономикалық және құқықтық теорияны жан-жақты талдау жасауды кәсіби қазақ тілінде меңгеруден құралады. «Кәсіби қазақ тілі» құқық және экономика негіздері бойынша болашақ мамандардың қазақ тіліндегі әдебиетпен жұмыс жасай отырып, оларға қажетті қазақ тіліндегі құқықтық және экономикалық санаттық-түсіндірмелі аппаратпен танысуына және дамытуына мүмкіндік береді. Қазіргі кезде экономикалық-құқықтық қатынастар жаһандық және әлеуметтік-бағыттағы сипат алып отыр. Бұл ғылымдардың негізгі әлемдік стандарттарға сәйкес әлемдік тәжірибеге барынша жақын болатын қоғамдық өндірістің, оның көптүрлілігіне және бірлігіне байланысты дамуының тенденцияларын, заңдылықтарын зерттеу болып табылады.

Кәсіби қазақ тілін оқыту үрдісінде «Құқық және экономика негіздері» мамандығының студенттері қазақ тіліндегі мәтіндерді меңгеру, құқықтық және экономикалық материалдың кәсіби мазмұнын монолог түрінде жеткізе білу тәрізді қажетті дайындыққа ие болады.

Бағдарламада құқық пен экономиканың қазақ тілімен өзара қарым-қатынасына ерекше көңіл бөлінеді. «Кәсіби қазақ тілі» пәні құқық және экономика ғылымдарының белгілі бір кезеңдердегі қоғамның дамуын көрсетеді.

«Кәсіби қазақ тілі» курсының **оқыту мақсаты** – студенттерге кең түрде құқықтық-экономикалық сұрақтарды талқылауға, қоғамдық дамудың жаңа және кертартпа тенденцияларын бағалауға, студенттердің құқықтық және экономикалық білімдеріне негізделген позицияларын өз бетінше анықтауына, практикалық қызметке даяр болуына және өзіндік өмірге деген көзқарасын арнайы кәсіби қазақ тіліндегі әдебиет негізінде қалыптастыруға көмектесу.

Курстың негізгі міндеттері:

- экономикалық және құқықтық ұғымдар мен заңдардың мәнін терең талқылауға, сонымен қатар оны жүйелік өзара байланыста және бірлікте логикалық, тізбектей қарастыруды дамыта алу;
- шаруашылық құбылыстар арасындағы себеп-салдарлы байланыстарды ашу үшін, экономикалық және құқықтық қызметтердің даму тенденциясын ашу үшін логикалық талдауды қолдану;
- негізгі ұғымдар жиынтығынан ғылыми таным әдістерін (тарихи, статистикалық, математикалық және т.б.) шығармашылық түрде пайдаланумен үзіліссіз байланыста зерттеу;

- маңызды экономикалық және құқықтық ұғымдарды зерттеуге қазіргі қоғам дамуындағы жаңа құбылыстарды талдаумен органикалық байланыста болатын кәсіби қазақ тілінде экономикалық және құқықтық теорияның негізгі ережелерін білу;

- студенттерге кәсіби қазақ тілі мен экономикалық-құқықтық ғылымдардың дамуы барысында сұрыпталған жалпы ғылымның арасындағы байланысты көрсету.

«Кәсіби қазақ тілі» курсы мен «Экономикалық теория», «Білім берудегі менеджмент», «Мемлекет және құқық теориясы» секілді құқықтық және экономикалық үрдістердің қалыптасу және даму ерекшеліктерін, экономикалық-құқықтық білімдердің базалық кешенін қалыптастыратын пәндерді кәсіби қазақ тілінде оқып-үйренуге мүмкіндік береді.

Пәндік құзыреттіліктер түлек үшін төмендегідей сипаттарға ие:

- орта мектеп оқушыларына құқық және экономика негіздерін оқытудың технологиясы мен теориялық негіздерін кәсіби қазақ тілінде *игерген*;

- құқық пен экономиканың концептуалды және теориялық негіздерін, оның жалпы ғылымдар жүйесіндегі орны мен құндылығын, даму тарихы және қазіргі жағдайын кәсіби қазақ тілінде *біледі*;

- қоғамдағы экономикалық және құқықтық заңдар мен құбылыстар туралы жүйелі білімді кәсіби қазақ тілінде *игерген*;

- құқық және экономика негіздерін оқытудың бүгінгі технологиясы мен құқық пен экономиканың теориялық және тәжірибелік негіздері туралы білімді кәсіби қазақ тілінде *пайдалануға дайын*, мектеп оқушыларының пәндік біліктілігі мен дағдысын қалыптастыру әдістерін *меңгерген*, құқық пен экономика негіздеріне деген қызығушылықты туғызатын әдістерді игеріп, бұл білімдерін күнделікті өмірде *пайдалануға мүмкіндігі бар*;

- ақпараттық - коммуникативтік білімдер мен біліктіліктерді игеріп, оларды практикада кәсіби қазақ тілінде *пайдалана алады*.

Пәннің тақырыптық жоспары

1. Экономикалық теория және құқық негіздері пәні, әдістері және оның атқаратын қызметтері.
2. Қоғамдық өндіріс. Экономикадағы таңдау мәселесі. Экологиялық және жер құқығы негіздері.
3. Меншік және әлеуметтік-экономикалық қатынастар. Мемлекет, құқық және мемлекеттік құқықтық құбылыстар туралы негізгі ұғымдар.
4. Шаруашылықтың қоғамдық формалары. Тауар және ақша. Қоғамдық экономикалық жүйелер.
5. Нарық. Нарықтың инфрақұрылымы. Нарық механизмі мен оның элементтері.
6. Өндіріс факторларының нарығы. Өндіріс табыстары мен шығындары.

7. Ұлттық экономика және оның маңызы мен нәтижесін өлшеу. ҚР мемлекеттік басқару. ҚР әкімшілік құқығының негіздері. ҚР қаржы құқығы.
8. Макроэкономикалық тұрақсыздық: жұмыссыздық және инфляция. ҚР еңбек құқығы және әлеуметтік қамтамасыз ету құқығы.
9. ҚР азаматтық және отбасы құқығының негіздері. ҚР іс жүргізу құқығы.
10. Әлемдік экономикалық қатынастар.

Пән мазмұны

Кіріспе

Экономикалық теория және құқық негіздері адамдардың әлеуметтік-экономикалық қатынасы мазмұны болып табылатын, меншіктің жалпы теориясының ғылымы болып табылады. Ол әртүрлі экономикалық жүйелердің құрылымы мен қызмет істеуінің жалпы және жеке теорияларын зерттейді.

Экономикалық теория және құқық негіздері пәндерінің зерттеу және зерделеу объектісі ретінде кез келген шаруашылық, экономикалық-құқықтық құбылыстар мен процестер болып табылады.

Экономикалық теория және құқық негіздері - іргелі теориялық ғылымдар. Барлық экономикалық-құқықтық ғылымдар, пәндер мен курстар жүйесі теориялық қоректі осы пәндерден алады.

Бұл ғылымдардың ролі ғылыми, жалпы теориялық «Әлемнің экономикалық-құқықтық бейнесін» жасау - экономикалық жүйенің әртүрлі деңгейлері мен ұйымдастыру қағидаларын экономикалық, құқықтық объектілерді зерделеу арқылы барлық экономикалық-құқықтық ғылымдар жүйесіне тән болатын белгілерін, байланыстарын және заңдылықтарын бөліп алып қарастыру болып табылады.

1-тақырып. Экономикалық теория және құқық негіздері пәні, әдістері және оның атқаратын қызметтері.

«Экономика», «құқық» терминдерінің мазмұны (шығу тегі мен ережесі). Арнайы экономикалық және құқықтық терминология және фразеология.

Экономикалық теория мен құқық негіздерінің пайда болуы мен экономикалық теорияның ғылым ретінде қалыптасу кезеңдері. Қазіргі экономикалық ойлардың бағыттары: кейнстік, институционализм, неоконсерватизм, неоклассикалық синтез, неолиберализм, монетаризм. Экономикалық теорияның пәні және оның құрылымы. «Құқық негіздері» оқу курсының жүйесі.

Саяси экономия мен экономикстің арақатынасы. Экономикалық теорияның зерттеу әдістері: ғылыми абстракция әдісі, талдау мен синтез, математикалық модельдеу, индукция және дедукция. Экономикалық теорияның атқаратын қызметтері.

2-тақырып. Қоғамдық өндіріс. Экономикадағы таңдау мәселесі. Экологиялық және жер құқығы негіздері.

Арнайы экономикалық және заңдық терминология және фразеология.

Өндіріс және оның қоғам өміріндегі рөлі. Өндірістің ресурстары мен факторлары. Экономикалық жүйенің өндірістік мүмкіндіктері. Шектеулі ресурстар жағдайындағы таңдау мәселесі. Өндіріс мүмкіндігінің қисық сызығы.

Экологиялық заң бұзушылық үшін жауапкершілік. Жер құқығының институттары. Қоршаған ортаны қорғау механизмі.

3-тақырып. Меншік және әлеуметтік-экономикалық қатынастар. Мемлекет, құқық және мемлекеттік құқықтық құбылыстар туралы негізгі ұғымдар.

Кәсіби экономикалық және құқықтық терминология және фразеология.

Меншік экономикалық ұғым ретінде. Меншіктің объектілері мен субъектілері. Иемдену, шаруашылық пайдалану, меншікті экономикалық өткізуді жүзеге асыру қатынастары. Меншік ұғымының құқықтық мазмұны. Заңды және жеке тұлға. Меншіктің формалары.

Мемлекет туралы негізгі түсініктер. Құқық және мемлекеттік-құқықтық құбылыстардың негізгі түсінігі. ҚР-дағы мемлекетсіздендіру және жекешелендіру. Жүргізу кезеңдері, мақсаттары, қағидалары, нәтижелері, мәселелері.

4-тақырып. Шаруашылықтың қоғамдық формалары. Тауар және ақша. Қоғамдық экономикалық жүйелер.

Арнайы экономикалық және құқықтық терминология және фразеология.

Натуралды шаруашылық, оның сипаттамасы мен ерекшеліктері. Тауарлы шаруашылық: маңызы, пайда болуының алғышарттары. Тауар және оның қасиеттері: тұтыну құны және құн. Еңбек өнімділігі мен еңбек қарқындылығы.

Ақшаның маңызы мен пайда болуы. Ақшаның атқаратын қызметтері. Ақша айналысы заңдары.

Қоғамның экономикалық жүйелерінің анықтамасы және сипаттамасы. Экономикалық жүйе өндіріс тәсілі ретінде. Өндірістің технологиялық тәсілдері У. Ростоудың экономикалық өсу стадиялары. Экономикалық жүйенің негізгі модельдері: дәстүрлі экономика, әкімшілік-әміршілдік және аралас. Олардың салыстырмалы сипаттамасы.

5-тақырып. Нарық. Нарықтың инфрақұрылымы. Нарық механизмі мен оның элементтері.

Кәсіби экономикалық және құқықтық терминология және фразеология.

Тауар-ақша қатынастарының эволюциясы мен нарықтың қалыптасуы. Нарықтың маңызы мен оның құрылымы. Нарықтың атқаратын қызметтері. Нарық қатынастарының субъектісі мен объектісі.

Сұраныс. Сұраныс қисығы мен сұраныс заңы. Сұраныстың баға емес факторлары. Ұсыныс. Ұсыныс қисығы, ұсыныс заңы мен ұсыныстың баға емес факторлары. Тепе-теңдік бағаның құрылуы мен динамикасы. Сұраныс пен ұсыныстың икемділігі. Бәсеке нарық механизмінің негізгі элементі ретінде.

6-тақырып. Өндіріс факторларының нарығы. Өндіріс табыстары мен шығындары.

Өндіріс факторларының нарығы. Еңбек нарығы және жұмысбастылық. Еңбек нарығындағы тепе-теңдік. Жалақының маңызы мен оның формалары. Жер нарығы және ҚР-ғы аграрлық қатынастардың ерекшеліктері. Жер рентасы. Капитал нарығы. Капиталдың маңызы, функционалдық формалары мен құрылымы. Ақшаның капиталға айналуы. Өндіріс шығындары мен оның түрлері. Арнайы экономикалық терминология және фразеология.

7-тақырып. Ұлттық экономика және оның маңызы мен нәтижесін өлшеу. ҚР мемлекеттік басқару. ҚР әкімшілік құқығының негіздері. ҚР қаржы құқығы.

Ұлттық экономика және оның негізгі мақсаттары. Ұлттық экономиканың қызмет етуінің нәтижелерін өлшеу. Ұлттық есеп жүйесі. Макроэкономика және оның көрсеткіштері. Макроэкономикалық тепе-теңдік.

Мемлекеттік басқару негіздері. Мемлекеттік басқару жүйесі, ұйымдастырылуы және нысаны. Әкімшілік құқық пәні, әдісі және жүйесі. Мемлекеттік қызметкерлер. Әкімшілік-саяси аяны басқару.

ҚР қаржы құқығының негіздері. ҚР бюджет құқығы. ҚР салық құқығының жалпы ережелері. Кәсіби экономикалық және заңдық терминология және фразеология.

8-тақырып. Макроэкономикалық тұрақсыздық: жұмыссыздық және инфляция. ҚР еңбек құқығы және әлеуметтік қамтамасыз ету құқығы.

Жұмыссыздық және жұмысбастылық ұғымдарының түсінігі. Экономикалық белсенді және белсенді емес халық. Жұмыссыздық деңгейі. Жұмыссыздықтың негізгі түрлері мен себептері. Табиғи жұмыссыздық және толық жұмысбастылық түсінігі. Инфляцияның мәні мен оның түрлері. Инфляцияның себептері. Филлипс қисығы.

Еңбек құқығының негіздері. Әлеуметтік қамтамасыз ету құқығының негіздері.

Экономикалық ауытқулар: қысқа, орта, ұзақ мерзімді. Экономикалық дағдарыстар: жалпы және ішінара. Циклдық даму экономикалық заңдылық ретінде. И. Шумпетердің, Н. Кондратьевтің “Ұзын толқыны” т.б. Экономикалық дағдарыстан шығу мәселелері. Арнайы экономикалық және құқықтық терминология және фразеология.

9-тақырып. ҚР азаматтық және отбасы құқығының негіздері. ҚР іс жүргізу құқығы.

Жалпы ережелер. ҚР нарықтық қатынастарды реттеудің құқықтық негіздері. Меншік құқығы және өзге де заттық құқықтар. Міндеттемелік құқық негіздері. Интеллектуалдық меншік құқығы. ҚР отбасы құқығының негізгі ережелері. Іс жүргізу құқығының негіздері. Арнайы құқықтық терминология және фразеология.

10-тақырып. Әлемдік экономикалық қатынастар.

Әлемдік шаруашылықтың маңызы мен құрылымы, оның объективті негіздері. Шаруашылық өмірді интернационализациялау, халықаралық еңбек бөлінісі. Әлемдік нарықтың құрылуы мен көбеюі. Халықаралық сауда. Сауда және төлем балансы. Сауда саясаты. Еркін сауда және протекционизм саясаты. Экспорт және импорт.

Капиталдың халықаралық миграциясы және оның қазіргі ерекшеліктері. Капиталды шетке шығарудың формалары: кәсіпкерлік және қарыз. Еңбек ресурстарының халықаралық миграциясы. Халықаралық валюта жүйесі. Валюталық курс және оны реттеуші құралдар. Арнайы экономикалық және құқықтық терминология және фразеология.

Студенттердің оқытушы жетекшілігімен өзіндік жұмысы

1. «Экономикалық теорияның пәні мен әдістері» тақырыбындағы әмбебап терминдер мен ұғымдар.
2. «Қоғамдық өндіріс негіздері» тақырыбы бойынша терминдер мен түсініктер.
3. «Меншік қатынастары және олардың экономикадағы рөлі. Экономикалық жүйелер» тақырыбы бойынша ұғымдар мен фразеология.
4. «Шаруашылықтың қоғамдық формалары. Тауарлы өндіріс» тақырыбы бойынша арнайы түсініктер.
5. «Нарықтық шаруашылықтың жалпы сипаттамасы. Нарықтық қатынастардың мәні» тақырыбындағы категориялы-түсіндірмелі аппарат.
6. «Сұраныс және ұсыныс теориясының негіздері» тақырыбы бойынша түсініктер мен фразеология.
7. «Бәсеке және монополия» тақырыбындағы әмбебап терминдер мен ұғымдар.
8. «Кәсіпкерлік қызмет, оның негізгі түрлері мен формалары» тақырыбы бойынша арнайы экономикалық ұғымдар.
9. «Кәсіпорын капиталының (қоры) айналымы және айналымдылығы. Кәсіпорын (фирма) шығындары мен табыстары» тақырыбы бойынша әмбебап терминдер мен ұғымдар.
10. «Өндіріс факторларының нарығы және табыс факторының қалыптасуы» тақырыбы бойынша әмбебап терминдер мен ұғымдар.

11. «Ұлттық экономика жүйе ретінде. Негізгі макроэкономикалық көрсеткіштер» тақырыбындағы категориялы-түсіндірмелі аппарат.
12. «Макроэкономикалық тепе-теңдік» тақырыбы бойынша арнайы түсініктер.
13. «Экономикалық өсу және экономикалық дамудың циклділігі» тақырыбындағы әмбебап терминдер мен ұғымдар.
14. «Жұмыссыздық және инфляция экономикалық тұрақсыздықты тудырушы себептер» тақырыбы бойынша кәсіби терминдер мен ұғымдар.
15. «Мемлекеттік реттеу: мәні, мақсаты, құралдары» тақырыбы бойынша арнайы түсініктер.
16. Мемлекет және құқық туралы негізгі ұғымдарды меңгеру.
17. «Конституциялық құқықтың қазақстандық құқық жүйесіндегі орны» тақырыбы бойынша әмбебап терминдер мен ұғымдар.
18. «Құқық қорғау органдарының сипаттамасы» тақырыбы бойынша арнайы түсініктер.
19. Мемлекеттік басқарудың маңызы мен мақсатын қарастыру.
20. «Әкімшілік құқықтың сала ретінде» тақырыбы бойынша кәсіби терминдер мен ұғымдар туралы түсінік қалыптастыру.
21. «Азаматтық заңдылық пен азаматтық келісімдердің негізгі түрлері» тақырыбы бойынша арнайы түсініктер.
22. «Қаржы және қаржылық іс-әрекет», «Бюджет», «Салықтық құқық» түсініктерін анықтау.
23. «Еңбек заңдылығы» тақырыбы бойынша кәсіби терминдер мен түсініктер.
24. «Экологиялық және жер құқығы негіздері» тақырыбындағы негізгі терминдер және түсініктермен танысу.
25. «Қылмыстық құқық түсінігін сала ретінде» тақырыбы бойынша арнайы ұғымдар.
26. «Мемлекеттік басқарудың конституциялық қағидалары» тақырыбы бойынша арнайы түсініктер.
27. «Отбасы құқығы. Неке» тақырыбы бойынша кәсіби терминдер мен түсініктер.
28. «Банктік несиенің құқықтық негіздері» тақырыбындағы категориялы-түсіндірмелі аппарат.
29. «Кәмелеттік жасқа толмаған жасөспірімдердің қылмыстық жауапкершілігі» тақырыбы бойынша арнайы түсініктер.
30. «Қылмыс - әлеуметтік құбылыс ретінде» түсінігін анықтау.

Студенттердің өзіндік жұмысы

1. «Экономикада таңдау мәселелері. Өндірістік мүмкіндігінің қисығы» тақырыбы бойынша экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.
2. «Экономикалық жүйелер туралы қазіргі экономистер пікірлері» тақырыбы бойынша экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.

3. «Экономикадағы мемлекеттің рөлі. Мемлекеттік реттеу» тақырыбы бойынша экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.
4. «ҚР-ғы жұмыссыздықтың түрлері мен себептері» тақырыбы бойынша экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.
5. «ҚР-ғы мемлекеттік саясат бағыттары» тақырыбы бойынша экономикалық және құқықтық мәтіндерді оқу және аударма жасау.
6. «Мемлекеттің инфляцияға қарсы саясаты» тақырыбы бойынша экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.
7. «Экономиканы дағдарысқа қарсы реттеу» тақырыбы бойынша экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.
8. «Капиталды сыртқа шығару және оның формалары. ТҰК» тақырыбы бойынша экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.
9. «ҚР-ғы шағын және орта бизнестің дамуы» тақырыбы бойынша экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.
10. «Өндіріс факторларының бірін-бірі алмастырушылығы» тақырыбы бойынша экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.
11. «ҚР-ғы экономикалық ой» тақырыбы бойынша экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.
12. «Экономикалық заңдарды тану және пайдалану» тақырыбы бойынша экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.
13. «Қоғам өміріндегі өндіріс рөлі» тақырыбы бойынша экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.
14. «Қоғамдық өндіріс тиімділігі және оның көрсеткіштері» тақырыбы бойынша экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.
15. «Еңбек өнімділігі және интенсивтілігі» тақырыбы бойынша экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.
16. «ТМД елдеріндегі меншік нысандарының көп түрлілігі тақырыбы бойынша экономикалық және құқықтық мәтіндерді оқу және аударма жасау.
17. «Нарықтық экономика жағдайындағы капитал теориясы» тақырыбы бойынша экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.
18. «ҚР-ғы интеграция мәселелері: Кеден одағы және оның Қазақстан экономикасына әсері» тақырыбы бойынша экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.
19. «Кәсіпкерлік шаруашылық жүргізудің әдісі ретінде» тақырыбы бойынша экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.
20. «Негізгі макроэкономикалық көрсеткіштер» тақырыбы бойынша экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.
21. «ҚР-ғы еңбек нарығы және оның қызмет етуінің мәселелері» тақырыбы бойынша экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.
22. «Еңбекақы нысандары мен жүйелері» тақырыбы бойынша экономикалық және құқықтық мәтіндерді оқу және аударма жасау.
23. «ҚР-ғы инфляциялық процестер» тақырыбы бойынша экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.

24. «Қазақстанның дағдарыстан кейінгі кезеңдегі экономикалық дамуы» тақырыбы бойынша экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.
25. «ҚР-ғы инновациялық – индустриалдық саясаты» тақырыбы бойынша экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.
26. «Қоғамның саяси жүйесі» тақырыбы бойынша заңдық мәтіндерді оқу және аударма жасау.
27. «Қазақстан Республикасының конституциялық заңдылығының қалыптасу кезеңдері» тақырыбы бойынша заңдық мәтіндерді оқу және аударма жасау.
28. «Ұлттық қауіпсіздік органдары» тақырыбы бойынша заңдық мәтіндерді оқу және аударма жасау.
29. «Азаматтық құқықтың жалпы ережелері» тақырыбы бойынша заңдық мәтіндерді оқу және аударма жасау.
30. «Жеке меншік құқығы және өзге де заттардың құқығы» тақырыбы бойынша заңдық мәтіндерді оқу және аударма жасау.

Ұсынылатын әдебиеттер тізімі

Негізгі әдебиеттер :

1. Қожабаева Халима Шәріпқызы. Кәсіби қазақ тілі: оқу құралы. - Астана: Фолиант, 2010. - 302 б.
2. Жұмағұлова, Арзан. Кәсіби қазақ тілі: оқу құралы. - Алматы : Қазақ университеті, 2011. - 227 б.
3. Ақбұзауова Б. Кәсіби қазақ тілі: оқу құралы. Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті. - Алматы : Қазақ университеті, 2011. - 177 б.
4. Крымова В.Н. Экономикалық теория, Алматы, 2010 ж.
5. Шеденов Ө.Қ., Сағындықов Е.Н. Жалпы экономикалық теория. Ақтөбе, 2004 ж.
6. Әкімбеков С., Баймұхаметова А.С., Жанайдаров У.А. Экономикалық теория /оқу құралы/, Астана, 2002 ж.
7. Аубакиров Я.А. Экономикалық теория негіздері, Алматы, 1998 ж.
8. Осипова Г.М. Экономикалық теория негіздері, Алматы, 2002ж.
9. Мәуленова С.С. Экономикалық теория, Алматы, 2003ж.
10. Емірбекова А.Б. Экономикалық теория негіздері, Алматы, 2008ж.
11. Е.Б. Баянов және т.б. ҚР Мемлекеті және құқығының негіздері. Алматы, 2009ж.
12. Оспанов, Қ. И. Құқық негіздері [Текст] : оқу құралы / Қ. И. Оспанов. - Алматы : Жеті жарғы, 2010. - 304 .
13. Өміржанов Е.Т. Құқық негіздері. Оқу құралы. Алматы, 2009ж
14. Шадиев Қ.Х. Экономикалық теория негіздері /оқу құралы/, Алматы, 2012 ж.

Қосымша әдебиеттер:

1. Борисов Е.Ф. Экономическая теория: Учебник. – М.; 2001 г.
2. Курс экономической теории: учебник. П.р. Чепурина М.Н. – Киров; АСА, 2001 г.

3. Сагитова З. М. Профессиональный казахский язык для экономистов, бухгалтеров, аудиторов. - Көкшетау: Келешек - 2030, 2008. - 102 б.
4. Макконель Р., Брю С. Экономикс. – М.: – 2000.
5. Фишер С., Дорнбуш Р., Шмалензи Р. Экономика – М; Дело. – 1995г.
6. Сожина М.А., Чибриков Г.Г. Экономическая теория; Учебник. – М.,: НОРМ., 2001г.
7. Құдайбергенов Н.А. Микроэкономика, Көкшетау, 2005 ж.
8. Нұрпейісова Ә.К. Микроэкономика, Алматы, 2009 ж.
9. Теоретическая экономика. Политэкономия. Учебник для Вузов. Под.ред. Журавлевой Г.П. – М.: ЮНИТИ. – 1998 г.
10. Тілеужанова М.Ә.Макроэкономика.,Алматы,2008ж.
11. Программа О Стратегии индустриально-инновационного развития Республики Казахстан на 2003-2015 годы.
12. Қазақстандағы әлемдегі бәсекеге барынша қабілетті 50 елдің қатарына кіру стратегиясы. Ел Президентінің Қазақстан халқына жолдаған жолдауы.- А.2004.
13. ҚР Статистика агенттілігінің жинағы, 2010-2014жж.
14. ҚР-ның 2010 жылдан 2020 жылға дейінгі кезеңге арналған Құқықтық саясат тұжырымдамасы.- Егемен Қазақстан газеті, 2009ж., 28-тамыз
15. Өзбекұлы С., Кобабаев Ө Мемлекет және құқық теориясы: Оқулық, Алматы. Жеті Жарғы, 2006ж.
16. Егембердиев Е.О. Қазақстан Республикасының азаматтық іс жүргізу құқығы: Оқулық. - Астана: Фолиант, 2007ж

Анықтамалық әдебиеттер:

1. Экономический словарь. Под ред. Архипова А.И. -М.:2006г.
2. Е.Е. Румянцева. Новая экономическая энциклопедия. Москва. Инфра- М. 2006.
3. Ізімітұлы М. Заң терминдерінің түсіндірмелік этимологиялық сөздігі, Алматы, 2004 ж.
4. Айымханова Еңбек және құқық теориясы. Алматы, 2004ж.
5. Қазақ тілі терминдерінің салалық ғылыми түсіндірме сөздігі. Заңтану. Алматы, «Мектеп» 2002 ж.

Интернет көздері:

1. <http://student.garant.ru/SESSION/PILOT/main.htm> www.elitarium.ru
2. <http://be.economicus.ru/>
3. <http://www.lawportal.ru/>
4. <http://window.edu.ru/library/pdf2txt/150/28150/11372>
5. <http://institutiones.com/download/books/546-macroeconomica.html>
6. <http://institutiones.com/download/books/547-microeconomica.html>
7. www.e-college.ru/xbooks
8. www.gsom.pu.ru/courses_emba/pricing/
9. www.instud.org/user/file

10. www.chibl.ru/lib/study/worldeconomica
11. www.BestReferat.ru
12. www.aup.ru/books
13. www.kea-economics.kz/kk/economic-publications
14. www.alleng.ru/d/econ/econ022.htm
15. www.ruop.ru/category/nacionalnaya-ekonomika
16. www.zakon.kz
17. www.elitarium.ru

Үлгілік оқу бағдарламаны құрастырушылар:

Жазылбек Ләззәт Исатайқызы – «Мемлекеттік және азаматтық құқық пәндері» кафедрасының доценті.

Шадиев Қайратбек Хамзаханұлы – «Мемлекеттік және азаматтық құқық пәндері» кафедрасының аға оқытушысы, э.ғ.к.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ
ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ
ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА

ККТ 3207 Кәсіби бағытталған шетел тілі
РОІҮа 3207 Профессионально-ориентированный иностранный язык

5В011500 - Құқық және экономика негіздері
5В011500 - Основы права и экономики

2 кредит/ кредита

Алматы, 2016

АЛҒЫ СӨЗ

1. Абай атындағы ҚазҰПУ жанындағы ҚР БҒМ жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің РОӘК «Білім» тобы мамандықтары бойынша Оқу-әдістемелік бірлестігінде **ДАЙЫНДАЛҒАН және ҰСЫНЫЛҒАН**

2. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігімен **БЕКІТІЛГЕН және ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛГЕН**

3. Типтік оқу бағдарлама 2016 жылғы ҚР Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына сәйкес дайындалған. (Типтік оқу бағдарлама ҚР БҒМ 30.06.2016 ж., № 2 хаттамасымен бекітілген)

4. Пікір берушілер:

Жатқанбаева А.Е. – з.ғ.д., әл-Фараби атындағы ҚазҰУ профессоры
Азбергенова Р.Б.– э.ғ.к., Абай атындағы ҚазҰПУ доценті

5. ҚР БҒМ Республикалық Оқу-әдістемелік Кеңесі мәжілісінде **ҚАРАСТЫРЫЛҒАН 30.06.2016 ж., Хаттама № 2.**

Осы типтік бағдарламаны Абай атындағы ҚазҰПУ жанындағы ҚР БҒМ РОӘК «Білім» тобындағы мамандықтары бойынша ОӘБ рұқсатынсыз көбейтуге және таратуға болмайды.

Түсінік хат

Экономикалық-құқықтық білім берудің университеттік жүйесінде кәсіби бағытталған шетел тілі маңызды курстардың бірі болып саналады. Студенттерді үш тілде оқытудың енгізілуіне байланысты «Құқық және экономика негіздері» мамандығы бойынша білім беру бакалаврының кәсіби дайындығы экономика және құқық пәндерінің негіздерін меңгеруді, шаруашылық жүйелердің барлық типтерінің жай-күйі мен даму тенденциясын сипаттайтын заманауи экономикалық және құқықтық теорияны жан-жақты талдау жасауды кәсіби шетел тілінде меңгеруден құралады. «Кәсіби бағытталған шетел тілі» құқық және экономика негіздері бойынша болашақ мамандардың шет тіліндегі әдебиетпен жұмыс жасай отырып, оларға қажетті шет тіліндегі құқықтық және экономикалық санаттық-түсіндірмелі аппаратпен танысуына және дамытуына мүмкіндік береді. Қазіргі кезде экономикалық-құқықтық қатынастар жаһандық және әлеуметтік-бағыттағы сипат алып отыр. Бұл ғылымдардың негізгі әлемдік стандарттарға сәйкес әлемдік тәжірибеге барынша жақын болатын қоғамдық өндірістің, оның көптүрлілігіне және бірлігіне байланысты дамуының тенденцияларын, заңдылықтарын зерттеу болып табылады.

Кәсіби бағытталған шетел тілін оқыту үрдісінде «Құқық және экономика негіздері» мамандығының студенттері шет тіліндегі мәтіндерді меңгеру, құқықтық және экономикалық материалдың кәсіби мазмұнын монолог түрінде жеткізе білу тәрізді қажетті дайындыққа ие болады.

Бағдарламада құқық пен экономиканың кәсіби бағытталған шет тілімен өзара қарым-қатынасына ерекше көңіл бөлінеді. «Кәсіби бағытталған шетел тілі» пәні құқық және экономика ғылымдарының белгілі бір кезеңдердегі қоғамның дамуын көрсетеді.

«Кәсіби бағытталған шетел тілі» курсының **оқыту мақсаты** – студенттерге кең түрде құқықтық-экономикалық сұрақтарды талқылауға, қоғамдық дамудың жаңа және кертартпа тенденцияларын бағалауға, студенттердің құқықтық және экономикалық білімдеріне негізделген позицияларын өз бетінше анықтауына, практикалық қызметке даяр болуына және өзіндік өмірге деген көзқарасын арнайы кәсіби шетел тіліндегі әдебиет негізінде қалыптастыруға көмектесу.

Курстың негізгі міндеттері:

- экономикалық және құқықтық ұғымдар мен заңдардың мәнін терең талқылауға, сонымен қатар оны жүйелік өзара байланыста және бірлікте логикалық, тізбектей қарастыруды дамыта алуға;
- шаруашылық құбылыстар арасындағы себеп-салдарлы байланыстарды ашу үшін, экономикалық және құқықтық қызметтердің даму тенденциясын ашу үшін логикалық талдауды қолдануға;

- негізгі ұғымдар жиынтығынан ғылыми таным әдістерін (тарихи, статистикалық, математикалық және т.б.) шығармашылық түрде пайдаланумен үзіліссіз байланыста зерттеуге;
- маңызды экономикалық және құқықтық ұғымдарды зерттеуге қазіргі қоғам дамуындағы жаңа құбылыстарды талдаумен органикалық байланыста болатын шетел тілінде экономикалық және құқықтық теорияның негізгі ережелерін білуге;
- студенттерге кәсіби шетел тілі мен экономикалық-құқықтық ғылымдардың дамуы барысында сұрыпталған жалпы ғылымның арасындағы байланысты көрсету.

«Кәсіби бағытталған шетел тілі» курсы менгеру «Экономикалық теория», «Құқық негіздері», «Микроэкономика», «Мемлекет және құқық теориясы», «Азаматтық құқық», «Қазақстан құқығы» секілді құқықтық және экономикалық үрдістердің қалыптасу және даму ерекшеліктерін, экономикалық-құқықтық білімдердің базалық кешенін қалыптастыратын пәндерді шетел тілінде оқып-үйренуге мүмкіндік береді.

Пәннің тақырыптық жоспары

1. Экономикалық теория және құқық негіздері пәні, әдістері және оның атқаратын қызметтері.
2. Қоғамдық өндіріс. Экономикадағы таңдау мәселесі. Экологиялық және жер құқығы негіздері.
3. Меншік және әлеуметтік-экономикалық қатынастар. Мемлекет, құқық және мемлекеттік құқықтық құбылыстар туралы негізгі ұғымдар.
4. Шаруашылықтың қоғамдық формалары. Тауар және ақша. Қоғамдық экономикалық жүйелер.
5. Нарық. Нарықтың инфрақұрылымы. Нарық механизмі мен оның элементтері.
6. Өндіріс факторларының нарығы. Өндіріс табыстары мен шығындары.
7. Ұлттық экономика және оның маңызы мен нәтижесін өлшеу. ҚР мемлекеттік басқару. ҚР әкімшілік құқығының негіздері. ҚР қаржы құқығы.
8. Макроэкономикалық тұрақсыздық: жұмыссыздық және инфляция. ҚР еңбек құқығы және әлеуметтік қамтамасыз ету құқығы.
9. ҚР азаматтық және отбасы құқығының негіздері. ҚР іс жүргізу құқығы.
10. Әлемдік экономикалық қатынастар.

Пән мазмұны

Кіріспе

Кәсіби бағытталған шетел тіліндегі экономикалық теория және құқық негіздері адамдардың әлеуметтік-экономикалық қатынасының мазмұны

болып табылатын, меншіктің жалпы теориясының ғылымы болып табылады. Олар әртүрлі экономикалық жүйелердің құрылымы мен қызмет істеуінің жалпы және жеке теорияларын зерттейді.

Кәсіби бағытталған шетел тіліндегі экономикалық теория және құқық негіздері пәндерінің зерттеу және зерделеу объектісі ретінде кез келген шаруашылық, экономикалық-құқықтық құбылыстар мен процестер болып табылады.

Экономикалық теория және құқық негіздері - іргелі теориялық ғылымдар. Барлық экономикалық-құқықтық ғылымдар жүйесі, пәндер мен курстар теориялық қоректі осы пәндерден алады.

Бұл ғылымдардың рөлі ғылыми, жалпы теориялық «Әлемнің экономикалық-құқықтық бейнесін» жасау - экономикалық жүйенің әртүрлі деңгейлері мен ұйымдастыру қағидаларын экономикалық, құқықтық объектілерді зерделеу арқылы барлық экономикалық-құқықтық ғылымдар жүйесіне тән болатын белгілерін, байланыстарын және заңдылықтарын кәсіби бағытталған шетел тілінде бөліп алып қарастыру болып табылады.

1-тақырып. Экономикалық теория және құқық негіздері пәні, әдістері және оның атқаратын қызметтері.

«Экономика», «құқық» терминдерінің мазмұны. Арнайы экономикалық және құқықтық терминология және фразеология шетел тілінде.

Экономикалық теория мен құқық негіздерінің пайда болуы мен экономикалық теорияның ғылым ретінде қалыптасу кезеңдері. Қазіргі экономикалық ойлардың бағыттары: кейнстік, институционализм, неоконсерватизм, неоклассикалық синтез, неолиберализм, монетаризм. Экономикалық теорияның пәні және оның құрылымы. «Құқық негіздері» оқу курсының жүйесі. Пәндік-тілдік материалдарды меңгеруді қалыптастыру негіздері.

Саяси экономия мен экономикстің арақатынасы. Экономикалық теорияның зерттеу әдістері: ғылыми абстракция әдісі, талдау мен синтез, математикалық модельдеу, индукция және дедукция. Экономикалық теорияның атқаратын қызметтері.

2-тақырып. Қоғамдық өндіріс. Экономикадағы таңдау мәселесі. Экологиялық және жер құқығы негіздері.

Кәсіби бағытталған шетел тілі – адам іс-әрекетінің экономикалық және заңдылық аясын қамтамасыз ететін пәндік феномен. Өндіріс және оның қоғам өміріндегі рөлі. Өндірістің ресурстары мен факторлары. Экономикалық жүйенің өндірістік мүмкіндіктері. Шектеулі ресурстар жағдайындағы таңдау мәселесі. Өндіріс мүмкіндігінің қисық сызығы.

Экологиялық заң бұзушылық үшін жауапкершілік. Жер құқығының институттары. Қоршаған ортаны қорғау механизмі. Арнайы экономикалық , заңдық терминология және фразеология шетел тілінде.

3-тақырып. Меншік және әлеуметтік-экономикалық қатынастар. Мемлекет, құқық және мемлекеттік құқықтық құбылыстар туралы негізгі ұғымдар.

Меншік экономикалық ұғым ретінде кәсіби бағытталған шетел тілінде. Меншіктің объектілері мен субъектілері. Иемдену, шаруашылық пайдалану, меншікті экономикалық өткізуді жүзеге асыру қатынастары. Меншік ұғымының құқықтық мазмұны. Заңды және жеке тұлға. Меншіктің формалары.

Мемлекет туралы негізгі түсініктер. Құқық және мемлекеттік-құқықтық құбылыстардың негізгі түсінігі кәсіби бағытталған шетел тілінде. ҚР-дағы мемлекетсіздендіру және жекешелендіру. Жүргізу кезеңдері, мақсаттары, қағидалары, нәтижелері, мәселелері. Кәсіби экономикалық және құқықтық терминология және фразеология шетел тілінде.

4-тақырып. Шаруашылықтың қоғамдық формалары. Тауар және ақша. Қоғамдық экономикалық жүйелер.

Натуралды шаруашылық, оның сипаттамасы мен ерекшеліктері. Тауарлы шаруашылық: маңызы, пайда болуының алғышарттары. Тауар және оның қасиеттері: тұтыну құны және құн. Еңбек өнімділігі мен еңбек қарқындылығы. Ақшаның маңызы мен пайда болуы. Ақшаның атқаратын қызметтері. Ақша айналысы заңдары және кәсіби бағытталған шетел тіліндегі кәсіби терминология.

Қоғамның экономикалық жүйелерінің анықтамасы және сипаттамасы тақырыбындағы кәсіби бағытталған шетел тіліндегі кәсіби терминология. Экономикалық жүйе өндіріс тәсілі ретінде. Өндірістің технологиялық тәсілдері У. Ростоудың экономикалық өсу стадиялары. Экономикалық жүйенің негізгі модельдері: дәстүрлі экономика, әкімшілдік-әміршілдік және аралас экономика, олардың салыстырмалы сипаттамасы.

5-тақырып. Нарық. Нарықтың инфрақұрылымы. Нарық механизмі мен оның элементтері.

Тауар-ақша қатынастарының эволюциясы мен нарықтың қалыптасуы. Нарықтың маңызы мен оның құрылымы тақырыбындағы кәсіби бағытталған шетел тіліндегі кәсіби терминология.

Нарықтың атқаратын қызметтері. Нарық қатынастарының субъектісі мен объектісі.

Сұраныс. Сұраныс қисығы мен сұраныс заңы. Сұраныстың баға емес факторлары. Ұсыныс. Ұсыныс қисығы, ұсыныс заңы мен ұсыныстың баға емес факторлары. Тепе-теңдік бағаның құрылуы мен динамикасы. Сұраныс пен ұсыныстың икемділігі. Бәсеке нарық механизмінің негізгі элементі ретінде.

6-тақырып. Өндіріс факторларының нарығы. Өндіріс табыстары мен шығындары.

Өндіріс факторларының нарығы. Арнайы экономикалық терминология және фразеология. Еңбек нарығы және жұмысбастылық. Еңбек нарығындағы тепе-теңдік. Жалақының маңызы мен оның формалары. Жер нарығы және ҚР-ғы аграрлық қатынастардың ерекшеліктері. Жер рентасы. Капитал нарығы. Капиталдың маңызы, функционалдық формалары мен құрылымы. Ақшаның капиталға айналуы. Өндіріс шығындары мен оның түрлеріне байланысты кәсіби бағытталған шетел тіліндегі кәсіби терминология.

7-тақырып. Ұлттық экономика және оның маңызы мен нәтижесін өлшеу. ҚР мемлекеттік басқару. ҚР әкімшілік құқығының негіздері. ҚР қаржы құқығы.

Ұлттық экономика және оның негізгі мақсаттары. Ұлттық экономиканың қызмет етуінің нәтижелерін өлшеу. Ұлттық есеп жүйесі. Макроэкономика және оның көрсеткіштері. Макроэкономикалық тепе-теңдік.

Мемлекеттік басқару негіздері. Мемлекеттік басқару жүйесі, ұйымдастырылуы және нысаны. Әкімшілік құқық пәні, әдісі және жүйесі. Мемлекеттік қызметкерлер. Әкімшілік-саяси аяны басқару.

ҚР қаржы құқығының негіздері мен кәсіби бағытталған шетел тіліндегі кәсіби терминология. ҚР бюджет құқығы. ҚР салық құқығының жалпы ережелері. Экономикалық өсу, типтері мен факторлары.

8-тақырып. Макроэкономикалық тұрақсыздық: жұмыссыздық және инфляция. ҚР еңбек құқығы және әлеуметтік қамтамасыз ету құқығы.

Арнайы экономикалық және құқықтық терминология және фразеология. Жұмыссыздық және жұмысбастылық ұғымдарының түсінігі. Экономикалық белсенді және белсенді емес халық. Жұмыссыздық деңгейі. Жұмыссыздықтың негізгі түрлері мен себептері. Табиғи жұмыссыздық және толық жұмысбастылық түсінігі. Инфляцияның мәні мен оның түрлері. Инфляцияның себептері. Филлипс қисығы.

Еңбек құқығының негіздері. Әлеуметтік қамтамасыз ету құқығының негіздері.

Экономикалық ауытқулар: қысқа, орта, ұзақ мерзімді. Экономикалық дағдарыстар: жалпы және ішінара. Циклдық даму экономикалық заңдылық ретінде. И. Шумпетердің, Н. Кондратьевтің “Ұзын толқыны” т.б. Экономикалық дағдарыстан шығу мәселелері тақырыптарындағы арнайы кәсіби бағыттағы материал және оны берілген кәсіби жағдаяттарда пайдалану.

9-тақырып. ҚР азаматтық және отбасы құқығының негіздері. ҚР іс жүргізу құқығы.

Жалпы ережелер. ҚР нарықтық қатынастарды реттеудің құқықтық негіздері. Арнайы құқықтық терминология және фразеология. Меншік құқығы және өзге де заттық құқықтар. Міндеттемелік құқық негіздері. Интеллектуалдық меншік құқығы. ҚР отбасы құқығының негізгі ережелері. Іс жүргізу құқығының негіздері және кәсіби бағытталған шетел тілінде мазмұнына сипаттама.

10-тақырып. Әлемдік экономикалық қатынастар.

Әлемдік шаруашылықтың маңызы мен құрылымы, оның объективті негіздері және кәсіби бағытталған шетел тіліндегі кәсіби терминология.

Шаруашылық өмірді интернационализациялау, халықаралық еңбек бөлінісі. Әлемдік нарықтың құрылуы мен көбеюі. Халықаралық сауда. Сауда және төлем балансы. Сауда саясаты. Еркін сауда және протекционизм саясаты. Экспорт және импорт.

Капиталдың халықаралық миграциясы және оның қазіргі ерекшеліктері. Капиталды шетке шығарудың формалары: кәсіпкерлік және қарыз. Еңбек ресурстарының халықаралық миграциясы. Халықаралық валюта жүйесі. Валюталық курс және оны реттеуші құралдар.

Студенттердің оқытушы жетекшілігімен өзіндік жұмысы(СОӨЖ)

1.«Экономикалық теория және құқық негіздері пәні, әдістері және оның атқаратын қызметтері» тақырыбындағы әмбебап терминдер мен ұғымдар шетел тілінде.

2.«Қоғамдық өндіріс. Экономикадағы таңдау мәселесі. Экологиялық және жер құқығы негіздері» тақырыбы бойынша терминдер мен түсініктер шетел тілінде.

3.«Меншік және әлеуметтік-экономикалық қатынастар. Мемлекет, құқық және мемлекеттік құқықтық құбылыстар туралы негізгі ұғымдар» тақырыбы бойынша шетел тілінде ұғымдар мен фразеология.

4. «Шаруашылықтың қоғамдық формалары. Тауар және ақша. Қоғамдық экономикалық жүйелер» тақырыбы бойынша арнайы түсініктер шетел тілінде.

5.«Нарық. Нарықтың инфрақұрылымы. Нарық механизмі мен оның элементтері» тақырыбындағы категориялы-түсіндірмелі аппарат шетел тілінде.

6. «Өндіріс факторларының нарығы. Өндіріс табыстары мен шығындары» тақырыбы бойынша әмбебап терминдер мен ұғымдар шетел тілінде.

7.«Ұлттық экономика және оның маңызы мен нәтижесін өлшеу. ҚР мемлекеттік басқару. ҚР әкімшілік құқығының негіздері. ҚР қаржы құқығы» тақырыбындағы категориялы-түсіндірмелі аппарат шетел тілінде.

8. «Макроэкономикалық тұрақсыздық: жұмыссыздық және инфляция. ҚР еңбек құқығы және әлеуметтік қамтамасыз ету құқығы» тақырыбы бойынша категориялы-түсіндірмелі аппарат шетел тілінде.

9.«ҚР азаматтық және отбасы құқығының негіздері. ҚР іс жүргізу құқығы» тақырыбы бойынша әмбебап терминдер мен ұғымдар шетел тілінде.

10.«Әлемдік экономикалық қатынастар» тақырыбы бойынша әмбебап терминдер мен ұғымдар шетел тілінде.

Студенттердің өзіндік жұмысы(СӨЖ)

1. Экономикада таңдау мәселелері. Өндірістік мүмкіндігінің қисығы сұрақтары бойынша шетел тілінде экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.

2. Экономикалық жүйелер туралы қазіргі экономистер пікірлерісұрақтары бойынша шетел тілінде экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.

3. ҚР-ғы жұмыссыздықтың түрлері мен себептерісұрақтары бойынша шетел тілінде экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.

4. ҚР-ғы мемлекеттік саясат бағыттары сұрақтары бойынша шетел тілінде экономикалық және құқықтық мәтіндерді оқу және аударма жасау.

5. Мемлекеттің инфляцияға қарсы саясатымәселесі бойынша шетел тілінде экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.

6. Экономиканы дағдарысқа қарсы реттеумәселесі бойынша шетел тілінде экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.

7. Капиталды сыртқа шығару және оның формалары. ТҰКсұрақтары бойынша шетел тілінде экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.

8. ҚР-ғы шағын және орта бизнестің дамуымәселесі бойынша шетел тілінде экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.

9. Өндіріс факторларының бірін-бірі алмастырушылығымәселесі бойынша шетел тілінде экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.

10. Нарықтық экономика жағдайындағы капитал теориясы сұрақтары бойынша шетел тілінде экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.

11. ҚР-ғы интеграция мәселелері: Кеден одағы және оның Қазақстан экономикасына әсері сұрақтары бойынша шетел тілінде экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.

12. Кәсіпкерлік шаруашылық жүргізудің әдісі ретінде сұрақтары бойынша шетел тілінде экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.

13. Негізгі макроэкономикалық көрсеткіштер сұрақтары бойынша шетел тілінде экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.

14. ҚР-ғы еңбек нарығы және оның қызмет етуінің мәселелері бойынша шетел тілінде экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.

15. ҚР-ғы инновациялық – индустриалдық саясаты сұрақтары бойынша шетел тілінде экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.

16. Қоғамның саяси жүйесі сұрақтары бойынша шетел тілінде заңдық мәтіндерді оқу және аударма жасау.

17. Қазақстан Республикасының конституциялық заңдылығының қалыптасу кезеңдері сұрақтары бойынша шетел тілінде заңдық мәтіндерді оқу және аударма жасау.

18. Ұлттық қауіпсіздік органдары сұрақтары бойынша шетел тілінде заңдық мәтіндерді оқу және аударма жасау.

19. Азаматтық құқықтың жалпы ережелері сұрақтары бойынша шетел тілінде заңдық мәтіндерді оқу және аударма жасау.

20. Жеке меншік құқығы және өзге де заттардың құқығы сұрақтары бойынша шетел тілінде заңдық мәтіндерді оқу және аударма жасау.

I-ші аралық бақылауға арналған сұрақтар:

1. «Сұраныс және ұсыныс теориясының негіздері» тақырыбы бойынша шетел тілінде түсініктер мен фразеология.

2. «Бәсеке және монополия» тақырыбындағы әмбебап терминдер мен ұғымдар шетел тілінде.

3. «Кәсіпкерлік қызмет, оның негізгі түрлері мен формалары» тақырыбы бойынша арнайы экономикалық ұғымдар шетел тілінде.

4. «Кәсіпорын капиталының (қоры) айналымы және айналымдылығы. Кәсіпорын (фирма) шығындары мен табыстары» тақырыбы бойынша әмбебап терминдер мен ұғымдар шетел тілінде.

5. «Макроэкономикалық тепе-теңдік» тақырыбы бойынша шетел тілінде арнайы түсініктер.

6. «Экономикалық өсу және экономикалық дамудың циклділігі» тақырыбындағы әмбебап терминдер мен ұғымдар шетел тілінде.

7. «Жұмыссыздық және инфляция экономикалық тұрақсыздықты тудырушы себептер» тақырыбы бойынша шетел тілінде кәсіби терминдер мен ұғымдар.

8. «Мемлекеттік реттеу: мәні, мақсаты, құралдары» тақырыбы бойынша арнайы түсініктер шетел тілінде.

9. Мемлекет және құқық туралы негізгі ұғымдарды меңгеру.

10. «Конституциялық құқықтың қазақстандық құқық жүйесіндегі орны» тақырыбы бойынша әмбебап терминдер мен ұғымдар шетел тілінде.

11. «Құқық қорғау органдарының сипаттамасы» тақырыбы бойынша шетел тілінде арнайы түсініктер.

12. Мемлекеттік басқарудың маңызы мен мақсатын қарастыру.

13. «Әкімшілік құқықтың сала ретінде» тақырыбы бойынша шетел тілінде кәсіби терминдер мен ұғымдар туралы түсінік қалыптастыру.

14. «Азаматтық заңдылық пен азаматтық келісімдердің негізгі түрлері» тақырыбы бойынша арнайы түсініктер шетел тілінде.

15. «Қаржы және қаржылық іс-әрекет», «Бюджет», «Салықтық құқық» түсініктерін шетел тілінде анықтау.

16. «Еңбек заңдылығы» тақырыбы бойынша шетел тілінде кәсіби терминдер мен түсініктер.

17. «Экологиялық және жер құқығы негіздері» тақырыбындағы негізгі терминдер және түсініктермен шетел тілінде танысу.

18. «Қылмыстық құқық түсінігін сала ретінде» тақырыбы бойынша арнайы ұғымдар шетел тілінде.

19. «Мемлекеттік басқарудың конституциялық қағидалары» тақырыбы бойынша арнайы түсініктер шетел тілінде.

20. «Отбасы құқығы. Неке» тақырыбы бойынша шетел тілінде кәсіби терминдер мен түсініктер.

II-ші аралық бақылауға арналған сұрақтар:

1.«Банктік несиенің құқықтық негіздері» тақырыбындағы шетел тілінде категориялы-түсіндірмелі аппарат.

2.«Кәмелеттік жасқа толмаған жасөспірімдердің қылмыстық жауапкершілігі» тақырыбы бойынша арнайы түсініктер шетел тілінде.

3.«Қылмыс - әлеуметтік құбылыс ретінде» түсінігін шетел тілінде анықтау.

4.Экономикадағы мемлекеттің рөлі. Мемлекеттік реттеу сұрақтары бойынша шетел тілінде экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.

5.Қоғам өміріндегі өндіріс рөлі сұрақтары бойынша шетел тілінде экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.

6.Қоғамдық өндіріс тиімділігі және оның көрсеткіштері сұрақтары бойынша шетел тілінде экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.

7.Еңбекақы нысандары мен жүйелері сұрақтары бойынша шетел тілінде экономикалық және құқықтық мәтіндерді оқу және аударма жасау.

8.ҚР-ғы инфляциялық процестер мәселесі бойынша шетел тілінде экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.

9.Қазақстанның дағдарыстан кейінгі кезеңдегі экономикалық дамуы мәселесі бойынша шетел тілінде экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.

10.ТМД елдеріндегі меншік нысандарының көп түрлілігі сұрақтары бойынша шетел тілінде экономикалық және құқықтық мәтіндерді оқу және аударма жасау.

11.ҚР-ғы экономикалық ой сұрақтары бойынша шетел тілінде экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.

12.Экономикалық заңдарды тану және пайдалану сұрақтары бойынша шетел тілінде экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.

13.Еңбек өнімділігі және интенсивтілігі сұрақтары бойынша шетел тілінде экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.

14. Жұмыссыздық және оның түрлері . Қазақстандағы жұмысбастылық мәселесі бойынша шетел тілінде экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.

15.Инфляцияның әлеуметтік-экономикалық салдары. Инфляцияға қарсы саясатмәселесі бойынша шетел тілінде экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.

16.Экономикалық цикл және кезеңдері. Экономикалық конъюнктураның негізгі көрсеткіштері және оның цикл кезеңдеріндегі әртүрлі динамикасымәселесібойынша шетел тілінде экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.

17. Экономикалық өсу типтері мен факторлары. Экономикалық өсу модельдері сұрақтары бойынша шетел тілінде экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.

18. Әлемдік интеграциялық процестер мен халықаралық экономикалық ұйымдарға Қазақстанның қатысуы мәселесі бойынша шетел тілінде экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.

19. Фискалды саясаттың маңызы мен құралдары сұрақтары бойынша шетел тілінде экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жасау.

20. Мемлекеттік қарыз: сыртқы және ішкі сұрақтары бойынша шетел тілінде экономикалық мәтіндерді оқу және аударма жа

Ұсынылатын әдебиеттер тізімі

Негізгі әдебиеттер :

1. Қожабаева Халима Шәріпқызы. Кәсіби қазақ тілі: оқу құралы. - Астана: Фолиант, 2010. - 302 б.
2. Жұмағұлова, Арзан. Кәсіби қазақ тілі: оқу құралы. - Алматы : Қазақ университеті, 2011. - 227 б.
3. Ақбұзауова Б. Кәсіби қазақ тілі: оқу құралы. Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті. - Алматы : Қазақ университеті, 2011. - 177 б.
4. Крымова В.Н. Экономикалық теория, Алматы, 2010 ж.
5. Әкімбеков С., Баймұхаметова А.С., Жанайдаров У.А. Экономикалық теория /оқу құралы/, Астана, 2002 ж.
6. Шадиев Қ.Х. Экономикалық теория негіздері /оқу құралы/, Алматы, 2012 ж.
7. Әубәкіров Я.Ә. Экономикалық теория негіздері, Алматы, 2014 ж.
8. Темірбекова А.Б. Экономикалық теория негіздері, Алматы, 2014 ж.
9. Е.Б. Баянов және т.б. ҚР Мемлекеті және құқығының негіздері. Алматы, 2009ж.
10. Оспанов, Қ. И. Құқық негіздері [Текст] : оқу құралы / Қ. И. Оспанов. - Алматы : Жеті жарғы, 2010. - 304 .
11. Өміржанов Е.Т. Құқық негіздері. Оқу құралы. Алматы, 2009ж

Қосымша әдебиеттер:

1. Борисов Е.Ф. Экономическая теория: Учебник. – М.; 2001г.
2. Курс экономической теории: учебник. П.р. Чепурина М.Н. – Киров; АСА, 2001г.
3. Сагитова З. М. Профессиональный казахский язык для экономистов, бухгалтеров, аудиторов. -Көкшетау: Келешек - 2030, 2008. - 102 б.
4. Макконель Р., Брю С. Экономикс. – М.: – 2000.
5. Фишер С., Дорнбуш Р., Шмалензи Р. Экономика – М; Дело. – 1995г.
6. Сожина М.А., Чибриков Г.Г. Экономическая теория; Учебник. – М.: НОРМ., 2001г.
7. Құдайбергенов Н.А. Микроэкономика, Көкшетау, 2005 ж.

8. Нұрпейісова Ә.К. Микроэкономика, Алматы, 2009 ж.
9. Теоретическая экономика. Политэкономия. Учебник для Вузов. Под ред. Журавлевой Г.П. – М.: ЮНИТИ. – 1998г.
10. Тілеужанова М.Ә. Макроэкономика., Алматы, 2008ж.
11. Программа О Стратегии индустриально-инновационного развития Республики Казахстан на 2003-2015 годы.
12. Қазақстандағы әлемдегі бәсекеге барынша қабілетті 50 елдің қатарына кіру стратегиясы. Ел Президентінің Қазақстан халқына жолдаған жолдауы.- А.2004.
13. ҚР Статистика агенттілігінің жинағы, 2010-2015жж.
14. ҚР-ның 2010 жылдан 2020 жылға дейінгі кезеңге арналған Құқықтық саясат тұжырымдамасы.- Егемен Қазақстан газеті, 2009ж., 28-тамыз
15. Өзбекұлы С., Кобабаев Ө Мемлекет және құқық теориясы: Оқулық, Алматы. Жеті Жарғы, 2006ж.
16. Егембердиев Е.О. Қазақстан Республикасының азаматтық іс жүргізу құқығы: Оқулық. - Астана: Фолиант, 2007ж

Анықтамалық әдебиеттер:

1. Экономический словарь. Под ред. Архипова А.И. -М.:2006г.
2. Е.Е. Румянцева. Новая экономическая энциклопедия. Москва. Инфра- М. 2006.
3. Ізімітұлы М. Заң терминдерінің түсіндірмелік этимологиялық сөздігі, Алматы, 2004 ж.
4. Айымханова Еңбек және құқық теориясы. Алматы, 2004ж.
5. Қазақ тілі терминдерінің салалық ғылыми түсіндірме сөздігі. Заңтану. Алматы, «Мектеп» 2002 ж.

Интернет көздері:

1. <http://student.garant.ru/SESSION/PILOT/main.htm>www.elitarium.ru
2. <http://be.economicus.ru/>
3. <http://www.lawportal.ru/>
4. <http://window.edu.ru/library/pdf2txt/150/28150/11372>
5. <http://institutiones.com/download/books/546-macroeconomica.html>
6. <http://institutiones.com/download/books/547-microeconomica.html>
7. www.e-college.ru/xbooks
8. www.gsom.pu.ru/courses_emba/pricing/
9. www.instud.org/user/file
10. www.chibl.ru/lib/study/worldeconomica
11. www.BestReferat.ru
12. www.aup.ru/books
13. www.kea-economics.kz/kk/economic-publications
14. www.alleng.ru/d/econ/econ022.htm
15. www.ruop.ru/category/nacionalnaya-ekonomika
16. www.zakon.kz

Үлгілік оқу бағдарламаны құрастырушылар:

Жазылбек Ләззәт Исатайқызы – «Мемлекеттік және азаматтық құқық пәндері» кафедрасының доценті.

Шадиев Қайратбек Хамзаханұлы – «Мемлекеттік және азаматтық құқық пәндері» кафедрасының аға оқытушысы, э.ғ.к.

Досжанов Болат Булатұлы – «Мемлекеттік және азаматтық құқық пәндері» кафедрасының аға оқытушысы, з.ғ.к.

Предисловие

1. **Разработана и внесена УМО** по группе специальностей «Образование» РУМС МОН РК при КазНПУ имени Абая

2. **Утверждена и введена в действие** приказом Министерства образования и науки Республики Казахстан

3. Типовая учебная программа разработана в соответствии с государственным общеобязательным стандартом образования РК 2016 года (Типовой учебный план, утвержденный протоколом № 2 заседания РУМС МОН РК от 30.06.2016 г.)

4. Рецензенты:

Жатканбаева А.Е. – д.ю.н., профессор КазНУ им. аль-Фараби

Азбергенова Р.Б. – к.э.н., доцент, КазНПУ им. Абая

5. **РАССМОТРЕНА** на заседании Республиканского Учебно-методического Совета от **30.06.2016** года. **Протокол № 2**

Настоящие типовые программы не могут быть тиражированы и распространены без разрешения УМО по специальностям группы «Образование» РУМС высшего и послевузовского образования МОН РК на базе КазНПУ имени Абая

Пояснительная записка

«Профессионально-ориентированный иностранный язык» является одним из важнейших курсов в университетской системе экономико-правового образования. В связи с введением трехязычного обучения студентов профессиональная подготовка бакалавров по специальности 5В011500 – Основы права и экономики включает в себя овладение основами экономико-правовых дисциплин, всесторонний анализ современной экономической и правовой теории, раскрывающей состояние и тенденции развития всех типов хозяйственных систем на профессионально-ориентированном иностранном языке. «Профессионально-ориентированный иностранный язык» позволяет ознакомиться с правовым и экономическим категориально-понятийным аппаратом на профессиональном иностранном языке, необходимый в дальнейшем развитии и подготовке специалистов по основам права и экономики, для их работы с литературой на профессиональном иностранном языке.

В настоящее время экономико-правовые отношения принимают все более глобальный и социально-ориентированный характер. Основной заслугой этой науки является поиск закономерностей, тенденций развития общественного производства во всем его многообразии и единстве, которое должно быть приближено к мировой практике и мировым стандартам.

В процессе обучения профессионального иностранного языка студенты специальности «Основы права и экономики» получают необходимую подготовку для ориентации в текстах на иностранном языке, монологического высказывания профессионального содержания правового и экономического материала на иностранном языке и т.д.

В программе особое внимание уделяется взаимодействию права и экономики с предметом «Профессионально-ориентированный иностранный язык». Предмет «Профессионально-ориентированный иностранный язык» отражает развитие правовой и экономической наук применительно к определенному периоду развития общества на иностранном языке.

Цель преподавания курса «Профессионально-ориентированный иностранный язык» - помочь студентам разобраться в широком круге правовых и экономических вопросов, оценить консервативные и новые тенденции общественного развития, чтобы самостоятельно определить свою позицию в преобразованиях основанную на юридических и экономических знаниях, быть готовыми к практической деятельности и иметь определенное миропонимание через специальную литературу на профессиональном иностранном языке.

Основными задачами курса являются:

- глубоко разобраться в сущности экономико-правовых понятий и законов, а также развить умение логически, последовательно рассматривать их в системной взаимосвязи и единстве;
- применять логический анализ для раскрытия причинно-следственной связи между хозяйственными явлениями, освещения тенденций развития юридической и экономической деятельности;
- изучить всю совокупность основных понятий в неразрывной связи с творческим использованием методов научного познания (исторического, статистического, математического и др.);
- изучить важнейшие экономические и правовые категории, знать основные положения теорий в органической связи с анализом новых явлений в развитии современного общества на иностранном языке;
- показать студентам связь профессионального иностранного языка с экономико-правовыми дисциплинами в результате развития науки в целом.

Изучению курса «Профессионально-ориентированный иностранный язык» предшествуют такие дисциплины как «Экономическая теория», «Основы права», «Микроэкономика», «Теория государства и права», «Гражданское право», «Казахстанское право», которые формируют у студентов базовый комплекс экономико-правовых знаний, позволяющий им усвоить специфику функционирования и развития экономических и юридических процессов на профессиональном иностранном языке.

Тематический план дисциплины

1. Предмет, методы и функции основ права и экономической теории.
2. Общественное производство. Проблемы выбора в экономике. Основы экологического и земельного права.
3. Собственность и социально-экономические отношения. Основные понятия о государстве, праве и государственно-правовых явлениях.
4. Общественные формы хозяйствования. Товар и деньги. Экономические системы общества.
5. Рынок. Инфраструктура рынка. Рыночный механизм и его элементы.
6. Рынок факторов производства. Доходы и издержки производства.
7. Национальная экономика: сущность и измерение результатов. Государственное управление в РК. Основы административного права. Основы финансового права.
8. Макроэкономическая нестабильность: безработица и инфляция. Трудовое право и право социального обеспечения.
9. Основы гражданского права и семейное право РК. Процессуальное право.
10. Мировые экономические отношения.

Содержание дисциплины

Введение

Экономическая теория и основы права на профессионально-ориентированном иностранном языке являются науками об общей теории собственности, содержанием которой являются социально-экономические отношения людей. Она изучает общие и частные теории структуры и функционирования различных экономических систем.

Объектом ее исследования и изучения выступает любое хозяйство, экономические и правовые явления и процессы в многообразных формах своего функционирования и проявления на профессионально-ориентированном иностранном языке.

Экономическая теория и основы права – фундаментальные теоретические науки. Вся существующая система экономических и правовых наук, дисциплин и курсов получают теоретическую подпитку от них.

Роль данных наук заключается в выработке научной, общетеоретической «Экономико-правовой картины мира» - экономических систем различных уровней и принципов организации, путем изучения бесконечного многообразия экономических и правовых объектов и выделения в них наиболее типичных черт, связей и закономерностей установленных всей системой экономических и правовых наук на профессионально-ориентированном иностранном языке.

Тема 1. Предмет, методы и функции основ права и экономической теории.

Значение терминов «Экономика», «Право». Профессиональная экономико-правовая иностранная терминология и фразеология. Возникновение экономической теории и основ права, этапы становления экономической теории как науки. Современные направления экономической мысли: кейнсианство, институционализм, неоконсерватизм, неоклассический синтез, неолиберализм, монетаризм. Предмет экономической теории и ее структура. Система учебного курса «Основы права». Основы формирования овладения предметно-языковым материалом.

Соотношение политэкономии и экономикса. Методы исследования экономической теории: метод научной абстракции, анализа, синтеза, математического моделирования, индукции и дедукции. Функции экономической теории.

Тема 2. Общественное производство. Проблемы выбора в экономике. Основы экологического и земельного права.

Профессионально-ориентированный иностранный язык как дисциплинарный феномен, обслуживающий определенную сферу человеческой деятельности. Производство и его роль в жизни общества.

Ресурсы и факторы производства. Производственная возможность экономической системы. Проблема выбора в условиях ограниченности ресурсов Кривая производственных возможностей.

Ответственность за нарушение экологического законодательства. Институты земельного права. Механизмы защиты окружающей среды. Профессиональная экономико-правовая иностранная терминология и фразеология.

Тема 3. Собственность и социально-экономические отношения. Основные понятия о государстве, праве и государственно-правовых явлениях.

Собственность как экономическая категория на профессионально-ориентированном иностранном языке. Объекты и субъекты собственности. Отношения присвоения, хозяйственного использования, экономической реализации собственности. Правовое содержание категории собственности. Физическое и юридическое лицо. Формы собственности.

Основные понятия о государстве. Основные понятия о праве и государственно-правовых явлениях. Разгосударствление и приватизация в РК. Цели, этапы проведения, принципы, результаты, проблемы. Профессиональная экономико-правовая иностранная терминология и фразеология.

Тема 4. Общественные формы хозяйствования. Товар и деньги. Экономические системы общества.

Натуральное хозяйство, его характеристика и особенности. Товарное производство: сущность, основные предпосылки возникновения. Товар и его свойства: потребительная стоимость и стоимость. Производительность труда и интенсивность труда.

Сущность денег и их возникновение. Функции денег. Законы денежного обращения. Профессиональная экономико-правовая иностранная терминология и фразеология в теме определение и характеристика экономической системы общества. Экономическая система как способ производства. Технологические способы производства. Стадии экономического роста У.Росту. Современные экономисты об экономических системах. Основные модели экономических систем: традиционная экономика, рыночная экономика, командно-административная и смешанная экономика и их сравнительная характеристика и профессиональная экономико-правовая иностранная терминология и фразеология.

Тема 5. Рынок. Инфраструктура рынка. Рыночный механизм и его элементы.

Эволюция товарно-денежных отношений и формирование рынка. Профессиональная иностранная терминология и фразеология в теме

сущность рынка и его структура. Функции рынка. Субъекты и объекты рыночных отношений.

Спрос. Кривая спроса и закон спроса. Неценовые факторы спроса. Предложение. Кривая предложения и закон предложения. Неценовые факторы предложения. Формирование равновесной цены и ее динамики. Эластичность спроса и предложения. Конкуренция как основной элемент рыночного механизма.

Тема 6. Рынок факторов производства. Доходы и издержки производства.

Рынок факторов производства. Профессиональная экономическая иностранная терминология и фразеология.

Рынок труда и занятость. Заработная плата и ее формы. Рынок земли и особенности аграрных отношений в РК. Земельная рента. Рынок капитала. Сущность, функциональные формы и структура капитала. Превращение денег в капитал. Издержки производства и их виды и профессиональная экономическая иностранная терминология и фразеология.

Тема 7. Национальная экономика: сущность и измерение результатов. Государственное управление в РК. Основы административного права. Основы финансового права.

Национальная экономика и ее основные цели. Измерение результатов функционирования национальной экономики. Система национальных счетов. Макроэкономика и ее показатели. Макроэкономическое равновесие. Экономический рост, типы и факторы.

Основы государственного управления. Система, организация и формы государственного управления. Административное право. Государственные служащие. Управление административно-политической сферой.

Профессиональная правовая иностранная терминология и фразеология в теме основные положения финансового права. Бюджетное право РК. Общие положения налогового права РК.

Тема 8. Макроэкономическая нестабильность: безработица и инфляция. Трудовое право и право социального обеспечения.

Профессиональная экономико-правовая иностранная терминология и фразеология. Безработица и занятость. Экономически активное и неактивное население. Уровень безработицы. Основные виды и причины безработицы. Понятие естественной безработицы и полной занятости. Сущность инфляции и ее виды. Причины инфляции. Кривая Филлипса.

Основы трудового права. Основы права социального обеспечения. Экономические колебания: краткосрочные, долгосрочные, среднесрочные. Экономические кризисы: общие и частные. Циклическое развитие как экономическая закономерность. «Длинные волны» Н.Кондратьева, Шумпетера и др. Специальный профессионально-

ориентированный материал и его использование в заданных профессиональных ситуациях по теме антикризисное регулирование экономики.

Тема 9. Основы гражданского права и семейное право РК. Процессуальное право.

Общие положения гражданского права. Правовые основы предпринимательства в РК. Профессиональная экономико-правовая иностранная терминология и фразеология.

Право собственности и иные вещные права. Основы обязательственного права. Право интеллектуальной собственности. Основные положения семейного права РК. Основы процессуального права и характеристика содержания на иностранном языке.

Тема 10. Мировые экономические отношения.

Профессиональная экономико-правовая иностранная терминология и фразеология в теме сущность и структура мирового хозяйства. Интернационализация хозяйственной жизни, международное разделение труда. Формирование и расширение мирового рынка. Международная торговля. Торговля и торговый баланс. Торговая политика. Свободная торговля и политика протекционизма. Экспорт и импорт.

Международная миграция капитала и его современные особенности. Международная миграция трудовых ресурсов. Международные валютные системы. Казахстан в системе мирохозяйственных связей.

Примерный перечень тем СРСП

1. Базовый категориально -понятийный аппарат в его иноязычном выражении по теме «Предмет, методы и функции основ права и экономической теории».
2. Базовый категориально -понятийный аппарат в его иноязычном выражении по теме «Общественное производство. Проблемы выбора в экономике. Основы экологического и земельного права».
3. Базовый категориально -понятийный аппарат в его иноязычном выражении по теме «Собственность и социально-экономические отношения. Основные понятия о государстве, праве и государственно-правовых явлениях».
4. Базовый категориально -понятийный аппарат в его иноязычном выражении по теме «Общественные формы хозяйствования. Товар и деньги. Экономические системы общества».
5. Базовый категориально -понятийный аппарат в его иноязычном выражении по теме «Рынок. Инфраструктура рынка. Рыночный механизм и его элементы».
6. Базовый категориально -понятийный аппарат в его иноязычном выражении по теме «Рынок факторов производства. Доходы и издержки производства».

7. Базовый категориально -понятийный аппарат в его иноязычном выражении по теме «Национальная экономика: сущность и измерение результатов. Государственное управление в РК. Основы административного права. Основы финансового права».

8. Базовый категориально -понятийный аппарат в его иноязычном выражении по теме «Макроэкономическая нестабильность: безработица и инфляция. Трудовое право и право социального обеспечения».

9. Базовый категориально -понятийный аппарат в его иноязычном выражении по теме «Основы гражданского права и семейное право РК. Процессуальное право».

10. Базовый категориально -понятийный аппарат в его иноязычном выражении по теме «Мировые экономические отношения»

Примерный перечень тем СРС

1. Проблемы выбора в экономике. Кривая производственных возможностей и ориентация в текстах на иностранном языке, монологическое высказывание профессионального содержания.

2. Роль государства в экономике. Государственное регулирование и ориентация в текстах на иностранном языке, монологическое высказывание профессионального содержания.

3. Виды и причины безработицы в РК и ориентация в текстах на иностранном языке, монологическое высказывание профессионального содержания.

4. Направления государственной политики в РК и ориентация в текстах на иностранном языке, монологическое высказывание профессионального содержания.

5. Антикризисное регулирование экономики и ориентация в текстах на иностранном языке, монологическое высказывание профессионального содержания.

6. Вывоз капитала и его формы. ТНК и ориентация в текстах на иностранном языке, монологическое высказывание профессионального содержания.

7. Развитие малого и среднего бизнеса в РК и ориентация в текстах на иностранном языке, монологическое высказывание профессионального содержания.

8. Эффективность общественного производства и ее показатели и ориентация в текстах на иностранном языке, монологическое высказывание профессионального содержания.

9. Производительность и интенсивность труда и ориентация в текстах на иностранном языке, монологическое высказывание профессионального содержания.

10. Проблемы и перспективы Казахстана в ВТО и ориентация в текстах на иностранном языке, монологическое высказывание профессионального содержания.
11. Основные макроэкономические показатели и ориентация в текстах на иностранном языке, монологическое высказывание профессионального содержания.
12. Рынок труда в РК и проблемы его функционирования и ориентация в текстах на иностранном языке, монологическое высказывание профессионального содержания.
13. Формы и системы заработной платы и ориентация в текстах на иностранном языке, монологическое высказывание профессионального содержания.
14. Инфляционные процессы в РК и ориентация в текстах на иностранном языке, монологическое высказывание профессионального содержания.
15. Экономическое развитие Казахстана в посткризисный период и ориентация в текстах на иностранном языке, монологическое высказывание профессионального содержания.
16. Политическая система общества и ориентация в текстах на иностранном языке, монологическое высказывание профессионального содержания.
17. Органы национальной безопасности и ориентация в текстах на иностранном языке, монологическое высказывание профессионального содержания.
18. Конституционные принципы государственного управления и ориентация в текстах на иностранном языке, монологическое высказывание профессионального содержания.
19. Семейное право. Брак и ориентация в текстах на иностранном языке, монологическое высказывание профессионального содержания.
20. Уголовная ответственность несовершеннолетних и ориентация в текстах на иностранном языке, монологическое высказывание профессионального содержания.
21. Преступление – как социальное явление и ориентация в текстах на иностранном языке, монологическое высказывание профессионального содержания.

Вопросы для I-го рубежного контроля:

1. Экономическая мысль в РК и ориентация в текстах на иностранном языке, монологическое высказывание профессионального содержания.
2. Познание и использование экономических законов и ориентация в текстах на иностранном языке, монологическое высказывание профессионального содержания.
3. Дайте характеристику основных методов экономического исследования на профессионально-ориентированном иностранном языке.

4. Взаимозаменяемость факторов производства. Предельный продукт и ориентация в текстах на иностранном языке, монологическое высказывание профессионального содержания.
5. Дайте характеристику понятия «экономические ресурсы» и приведите классификацию экономических ресурсов на профессионально-ориентированном иностранном языке.
6. Роль производства в жизни общества и ориентация в текстах на иностранном языке, монологическое высказывание профессионального содержания.
7. Какие общественные формы и модели хозяйства на профессионально-ориентированном иностранном языке вы знаете?
8. В чем заключаются особенности натуральной формы хозяйства на профессионально-ориентированном иностранном языке.?
9. Каковы условия зарождения и каково содержание товарного хозяйства?
10. Каковы два свойства товара и две стороны труда согласно трудовой теории стоимости на профессионально-ориентированном иностранном языке?
11. Профессиональная правовая иностранная терминология и фразеология в теме факторы производства и их взаимосвязь.
12. Что понимается под кругооборотом и оборотом капитала и характеристика содержания на иностранном языке.
13. В чем сущность деления капитала на основной и оборотный и ориентация в текстах на иностранном языке.
14. Каковы сущность и формы заработной платы, монологическое высказывание профессионального содержания.
15. Виды земельной ренты, каково ее влияние на цену земли и профессиональная экономико-правовая иностранная терминология и фразеология.
16. Многообразие форм собственности в странах СНГ и ориентация в текстах на иностранном языке, монологическое высказывание профессионального содержания.
17. Что такое приватизация, каково ее содержание на профессионально-ориентированном иностранном языке.
18. Современные экономисты об экономических системах и ориентация в текстах на иностранном языке, монологическое высказывание профессионального содержания.
19. Дайте характеристику основных видов рынка на профессионально-ориентированном иностранном языке.
20. Роль конкуренции в рыночной экономике, ориентация в текстах на иностранном языке, монологическое высказывание профессионального содержания.
21. Дайте характеристику закона спроса. Факторы, воздействующие на спрос на профессионально-ориентированном иностранном языке.
22. Охарактеризуйте закон предложения. Факторы, воздействующие на

предложение на профессионально-ориентированном иностранном языке.

23. Раскройте содержание теории поведения потребителя и ориентация в текстах на иностранном языке, монологическое высказывание профессионального содержания.

24. Теория капитала в рыночных условиях и ориентация в текстах на иностранном языке, монологическое высказывание профессионального содержания.

25. Этапы становления конституционного законодательства в республике Казахстан и ориентация в текстах на иностранном языке, монологическое высказывание профессионального содержания.

Вопросы для II-горубезного контроля:

1. Антиинфляционная политика государства и ориентация в текстах на иностранном языке, монологическое высказывание профессионального содержания.

2. Проблемы интеграции РК: Таможенный союз и его влияние на экономику РК и ориентация в текстах на иностранном языке, монологическое высказывание профессионального содержания.

3. Инновационно - индустриальная политика в РК и ориентация в текстах на иностранном языке, монологическое высказывание профессионального содержания.

4. Правовые основы банковского кредита и ориентация в текстах на иностранном языке, монологическое высказывание профессионального содержания.

5. Специальный профессионально-ориентированный материал и его использование в заданных профессиональных ситуациях по теме антикризисное регулирование экономики.

6. Основы процессуального права и характеристика содержания на иностранном языке.

7. Правовые основы предпринимательства в РК и профессиональная экономико-правовая иностранная терминология и фразеология.

8. Профессиональная правовая иностранная терминология и фразеология в теме основные положения финансового права.

9. Общие положения налогового права РК и характеристика содержания на иностранном языке.

10. Специальный профессионально-ориентированный материал и его использование в заданных профессиональных ситуациях по теме основы трудового права.

11. Профессиональная правовая иностранная терминология и фразеология в теме интернационализация хозяйственной жизни, международное разделение труда.

12. Общие положения гражданского права и характеристика содержания на иностранном языке.

13. Право интеллектуальной собственности и характеристика содержания на иностранном языке.

14. Основные положения семейного права РК и характеристика содержания на иностранном языке.

15. Специальный профессионально-ориентированный материал и его использование в заданных профессиональных ситуациях по теме международная торговля, торговля и торговый баланс, торговая политика.

Список рекомендуемой литературы

Основная литература:

1. Крымова В.Н. Экономическая теория, Алматы, 2010 г.
2. Экономическая теория: Учебник. / Под ред. А.И. Добрынина, Л.С. Тарасевича. – Санкт-Петербург, 2011.
3. Экономическая теория: учебник /ред. Е. Н. Лобачевой. - 2-е изд., испр. и доп. - М.: Высшее образование. - [Б. м.]: Юрайт, 2010. - 515 с. - (Университеты России). - ISBN 978-5-9916-0496-3.
4. Шадиев Қ.Х. Экономикалық теория негіздері, Алматы, 2012 ж.
5. Айнабек К.С. Теория общественного хозяйствования. Учебник. Караганда. 2014. 608с.
6. Сагитова З. М. Профессиональный казахский язык для экономистов, бухгалтеров, аудиторов. -Көкшетау: Келешек - 2030, 2008. - 102 б.
7. Макконель Р., Брю С. Экономикс. – М.: – 2000.
8. Фишер С., Дорнбуш Р., Шмалензи Р. Экономика – М; Дело. – 1995г.

Дополнительная литература:

1. Экономическая теория: учебник /Г.М Гукасян, Г.А Маховикова, В. В. Амосова. - 2-е изд., перераб. и доп. - М.: Эксмо, 2011. - 736 с. - (Новое экономическое образование). - ISBN978-5-699-35824-3.
2. Воробьев, Е.М. Экономическая теория [Текст]: курс лекций / Евгений Михайлович Воробьев.- 2-е изд., испр. и доп.- М.: Эксмо, 2010.- 272 с.
3. Экономическая теория: Экспресс-курс / ред. Грязнова А.Г.; ред. Думна Н.Н.; ред. Юданов А.Ю.- 5-е изд., стер.- М.: КНОРУС, 2010.- 606 с.
4. Б.А. Рахметов, П. Т. Байнеева, Н. М. Қалманова. - Алматы : Экономика, 2012. - 428 б.
5. Лапуста М.Г., Поршнева А.Г. и др. Предпринимательство. М.: ИНФРА – М, 2006.
6. Мазоль С.И. Экономика малого бизнеса. – Мн.: Книжный дом, 2004.
7. Предпринимательство /Под ред. Горфинкеля В.Я., Поляка Г.Б., Швандара В.А. М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 2004.

8. Предпринимательство и бизнес /Авторы составители: А.П.Дашков, А.И.Данилов, Е.Б.Тютюкина М.: Информационно-внедренческий центр Маркетинг, 2005.
9. Организация предпринимательской деятельности .Под ред. Горфинкеля В.Я., Поляка Г.Б., Швандара В.А. М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2004

Справочная литература

- 1.Экономический словарь. Под ред. Архипова А.И. - М., 2006 г.
- 2.Е.Е. Румянцева. Новая экономическая энциклопедия. - М., 2006 г.
- 3.Программа О Стратегии индустриально-инновационного развития Республики Казахстан на 2003-2015 годы.
- 4.ҚР Президенті Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан халқына арналған Жолдауы: «Қазақстан жолы-2050: бір мақсат, бір мүдде, бір келешек».
- 5.ҚР Статистика агенттілігінің жинағы, 2010-2015 жж.
- 6.Қазақстан Республикасының үдемелі индустриалдық – инновациялық дамуының 2010 – 2014 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы» ҚР Президентінің 2010 жылғы 19 наурыздағы № 958. жарлығы
7. «Бизнестің жол картасы 2020» бағдарламасы. ҚР Үкіметінің 2010 жылғы 13 сәуірдегі № 301 қаулысы.
- 8.Ізімітұлы М. Заң терминдерінің түсіндірмелік этимологиялық сөздігі, Алматы, 2004 ж.
- 9.Айымханова Еңбек және құқық теориясы. Алматы, 2004ж.
- 10.Қазақ тілі терминдерінің салалық ғылыми түсіндірме сөздігі. Заңтану. Алматы, «Мектеп» 2002 ж.

Нормативная литература:

- 1.Конституция Республики Казахстан, - А, 1995 г.
- 2.Закон О Валютном регулировании и валютном контроле
- 3.Закон Об Инвестиционном фонде Казахстана
- 4.Закон О республиканском бюджете на 2006 год
- 5.Закон О частном предпринимательстве, 2002 г.
- 6.Закон О государственной поддержке инновационной деятельности
- 7.Закон Об обязательном гарантировании депозитов, размещенных в банках второго уровня Республики Казахстан

Интернет ресурсы:

1. www.egov.kz
2. www.economy.gov.kz
3. www.zakon.kz
4. www.primeminister.kz
5. www.wikipedia
6. www.elitarium.ru
7. <http://economics.wideworld.ru>

Составители типовой программы:

Жазылбек Лэззэт Исатайқызы – доцент кафедры «государственных и гражданско-правовых дисциплин».

Шадиев Кайратбек Хамзаханович – к.э.н.,старший преподаватель кафедры «государственных и гражданско-правовых дисциплин».

Досжанов Болат Булатұлы – к.ю.н.,старший преподаватель кафедры «государственных и гражданско-правовых дисциплин».

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА

МРОРЕ 3301 Методика преподавания основ права и экономики

5В011500 - Основы права и экономики

3 кредита

Алматы, 2016

Предисловие

1. **Разработана и внесена** УМО по группе специальностей «Образование» РУМС МОН РК при КазНПУ имени Абая

2. **Утверждена и введена в действие** приказом Министерства образования и науки Республики Казахстан

3. Типовая учебная программа разработана в соответствии с государственным общеобязательным стандартом образования РК 2016 года (Типовой учебный план, утвержденный протоколом № 2 заседания РУМС МОН РК от 30.06.2016 г.)

4. Рецензенты:

Сабденова Г.-кандидат исторических наук, доцент КазНУ имени аль-Фараби
Жумашева С.С. - кандидат педагогических наук, доцент КазНПУ имени Абая

5. **РАССМОТРЕНА** на заседании Республиканского Учебно-методического Совета от **30.06.2016** года. **Протокол № 2**

Настоящие типовые программы не могут быть тиражированы и распространены без разрешения УМО по специальностям группы «Образование» РУМС высшего и послевузовского образования МОН РК на базе КазНПУ имени Абая

Пояснительная записка

Одним из важнейших условий формирования правового государства и гражданского общества является становление правового сознания, правовой и нравственной культуры личности. Решению этой задачи призвано знакомство учащихся с принципами права и воспитание их на основе общепринятых правовых ценностей.

Сегодня перед органами народного образования и особенно школой ставятся задача подготовки образованных людей, способных трудиться в различных областях народного хозяйства, воспитание у подрастающего поколения прочных навыков правового поведения и экономически грамотного человека. Для решения этих задач ведётся курс «Основы права и экономики». В связи с этим в вузах, где готовится учитель по данной специальности, читается специальный курс - методика преподавания основ права и экономики.

Общеобразовательная школа это социальный институт, обучение и воспитание в котором проходит практически все население страны. Поэтому качество экономического и правового мышления и сознания людей во многом зависит от уровня подготовки учителей основ экономических и правовых знаний и важную роль в формировании будущего учителя играет вузовский курс «Методика преподавания основ права и экономики».

Цель курса «Методика преподавания основы права и экономики»: выработка правовой и экономической грамотности, необходимой для социальной адаптации учащихся к происходящим изменениям в жизни казахстанского общества, а также для профессиональной ориентации в сфере правовых и экономических знаний.

На основе изучения и усвоения курса «Методики преподавания основ права и экономики» у студентов формируются устойчивые умения и навыки использования полученных знаний на практике. В прогнатическом аспекте актуальным является применения компетентностного подхода, который позволяет сформировать у студентов профессиональные навыки в изучении правовых и экономических особенностей развития современного общества. В дидактическом аспекте - это умение студентов применить полученные знания и теоретические установки с учетом специфики правовых и экономических дисциплин. В методическом аспекте - это умение формулировать, моделировать и решать образовательные задачи, возникающие в ходе педагогической деятельности. В исследовательском аспекте умение выбирать и адаптировать необходимые и современные методы исследования, исходя из задач конкретного исследования.

Основными задачами курса «Методика преподавания основы права и экономики» являются:

- освоение правовых и экономических законов и их принципов, правил ведения бизнеса, семейного бюджета, рационального расходования средств;

формирование начальных навыков участия в предпринимательской деятельности;

- овладение знаниями основ права, рыночной экономики и предпринимательской деятельности;

- формирование навыков ведения бизнеса и применение полученных правовых и экономических знаний на практике;

- развитие правового, экономического мышления, необходимого для обобщения, оценивания и прогнозирования различных ситуаций ;

- воспитание инициативы и активности, самостоятельности в принятии решений, стремление к саморазвитию и самообразованию.

Тематический план дисциплины:

№	Наименование тем
1	Место методики преподавания основ права и экономики в системе наук и ее предмет
2	Мировозренческие, методологические и логические основы методики преподавания основ права и экономики
3	Задачи, современное состояние и направления совершенствования методики преподавания основ права и экономики
4	Современные тенденции преподавания правовых и экономических дисциплин
5	Принципы обучения правовым и экономическим дисциплинам
6	Методика организации самостоятельной работы обучающихся по основам права и экономики
7	Методика применения наглядности и технических средств в преподавании основ права и экономики
8	Методика применения интерактивных и инновационных методов обучения в преподавании основ права и экономики
9	Формы организации обучения основам права и экономики. Урок основ права и экономики
10	Методы и методические приёмы обучения основ права и экономики
11	Использование педагогических технологий в преподавании основ права и экономики
12	Психолого-педагогические основы, формы и методы активизации познавательной деятельности обучающихся
13	Методика организации контроля знаний обучающихся по основам права и экономики
14	Воспитание учащихся в процессе обучения основам права и экономики
15	Личность современного учителя основ права и экономики

Предметные компетенции характеризуются тем, что выпускник:

- владеет* концептуальными, теоретическими и научно-педагогическими основами методики преподавания основ права и экономики;
- *знает* содержание основных законов, определяющих систему прав и обязанностей гражданина РК, регулирующих правовые и экономические отношения между государством и личностью;
- понимает* основные направления развития экономики и права;
- применяет* свои права и обязанности, порядок их реализации, способы и методы защиты прав личности при необходимости;
- умеет* применять правовые и экономические знания, интерпретировать законы.

Пререквизиты: Педагогика, Психология, Основы экономики, Основы права, Экономическая теория, История Казахстана, Всемирная история, Методика воспитательной работы.

Постреквизиты: Основы интеграции наук и управления, Менеджмент в условиях современной модели образования, Инновационные процессы в образовании, Источниковедение, Историография.

Содержание дисциплины

1. Место методики преподавания основ права и экономики в системе наук и ее предмет

Общее понятие о методике преподавания. Предмет, цели и задачи методики преподавания основ права и экономики, его дидактические основы. Основные функции предмета методики преподавания. Общая характеристика курса и его основные особенности. Связь методики преподавания основ права и экономики с педагогикой, психологией, логикой, теорией государства и права, школьной практикой.

Основные понятия и идеи курса. Анализ основ законодательства Республики Казахстан об образовании, об основных задачах правового и экономического образования и воспитания учащихся.

2. Мировозренческие, методологические и логические основы методики преподавания курса основ права и экономики

Научный статус методики преподавания основ права и экономики. Объект и предмет исследований, задачи, научная природа и понятийный аппарат. Методы исследования процесса обучения основ права и экономики. Теоретические и методологические основы курса основ права и экономики.

Критерии отбора содержания курса и их особенности. Структура и основное содержание курса. Связь курса с жизнью общества. Место и роль курса в системе правового и экономического воспитания.

3. Задачи, современное состояние и направления совершенствования методики преподавания основ права и экономики

Цели, задачи и современное состояние методики обучения основ права и экономики. Основные направления и пути совершенствования методики преподавания основ права и экономики на современном этапе. Проблемы правового и экономического образования в независимом Казахстане.

Методика преподавания основ права и экономики выступает современным механизмом повышения качества правового и экономического образования, способствует формированию у учащихся правового и экономического мышления, правовой и экономической культуры. Методика преподавания правовых и экономических дисциплин – фактор повышения качества правового и экономического обучения и образования в целом.

4. Современные тенденции преподавания правовых и экономических дисциплин

Основные положения Болонской Декларации. Проблемы перестройки образовательной системы Республики Казахстан после включения в Болонский процесс. Содержание правового и экономического образования. Зарубежный опыт преподавания правовых и экономических дисциплин. Задачи, проблемы, тенденции развития правового и экономического образования. Процесс познания учащимися правовых и экономических явлений, категорий и законов.

5. Принципы обучения правовым и экономическим дисциплинам.

Принципы определяют требования к содержанию, организации и методике процесса обучения. Система принципов: принцип научности преподавания; принцип практической направленности учебного процесса; принцип систематичности и последовательности изложения материала; принцип доступности обучения по глубине, объему и наглядности с учетом правовой и экономической грамотности обучаемых; принцип наглядности; принцип коллективизма и индивидуального подхода к обучению, учитывающий индивидуальные особенности обучаемых.

6. Методика организации самостоятельной работы обучающихся по основам права и экономики

Понятие самостоятельной работы. Цели и задачи самостоятельной работы учащихся. Виды самостоятельной работы. Использование различных источников в процессе самостоятельной работы учащихся. Сущность организации самостоятельной работы. Разработка системы заданий для самостоятельной работы учащихся с документами.

7. Методика применения наглядности и технических средств в преподавании основ права и экономики

Функции и значение наглядного обучения истории. Дидактические основы применения наглядных и технических средств, их роль в учебном процессе. Методика применения средств наглядности на уроках по курсу, комплексное использование средств обучения и воспитания на уроках. Школьный кабинет, уголок основ права и экономики, их содержание, организация и оформление.

ТСО и оборудование для кабинета. Применение средств наглядности и ТСО при изучении курса основ права и экономики. Определение методических приёмов работы учителя и учащихся с наглядными и техническими средствами обучения.

8. Методика применения интерактивных и инновационных методов обучения в преподавании основ права и экономики

Задачи, предмет и функции интерактивной методики. Суть и методы применения интерактивных методов обучения. Организация и управления уроком в процессе применения интерактивных методов. Пути использования интерактивных методов обучения основам права и экономики. Использование информационных технологий в преподавании основ права и экономики. Методические аспекты использования игры в обучении основ права и экономики.

Технология реализации игрового обучения в учебном процессе. Применение в учебном процессе информационно-коммуникационных технологии (ИКТ) том числе компьютера и интернета. Содержание, структура, организация и осмысление новых форм проведения уроков.

9. Формы организации обучения основам права и экономики. Урок основ права и экономики.

Урок - как основная форма организации учебной работы. Место урока в системе правового и экономического содержания темы, раздела, курса. Урок как единство содержания, методических приемов, деятельности учителя и ученика. Виды уроков по основам права и экономики, факторы, обуславливающие целесообразность выбора типа урока. Разработка различных видов самостоятельной работы учащихся по усвоению правовой и экономической информации. Подготовка дидактических материалов к уроку основ права и экономики. Урок права и экономики в школе: цели, структура. Составление плана-конспекта урока. Тематическое и поурочное планирование.

10. Методы и методические приёмы обучения основ права и экономики.

Понятие о методах обучения. Классификация методов обучения основам права и экономики. Критерий оптимального выбора методов обучения. Соотношение понятий «метод» и «приемы» обучения. Познавательная,

воспитательная и развивающая роль методов и приемов в учебном процессе по основам права и экономики. Метод устного обучения, метод наглядного обучения, метод практического обучения. Роль устного изложения материала: рассказ, конспективное, образное, сюжетное повествование, картинное и аналитическое описание, характеристика, объяснение, школьная лекция. Объяснительно-иллюстрированный и проблемный метод обучения основам права и экономики. Отбор рациональных приёмов и средств, формирующих основные умения учащихся.

11. Использование педагогических технологий в преподавании основ права и экономики

Понятие «технология». Задачи, предмет и функции педагогической технологии. Сравнительный анализ методики и педагогической технологии. Этапы и виды педагогической технологии.

Педагогическая технология как совокупность и последовательность методов и процессов, предполагающих активную деятельность учащихся. Педагогическая технология нацелена на обучение, воспитание, развитие, самореализацию, самоактуализацию учащихся. Пути использования педагогических технологий в обучении основ права и экономики.

12. Психолого- педагогические основы, формы и методы активизации познавательной деятельности обучающихся

Определение понятий «познавательная деятельность» и «познавательный интерес». Проблема изучения познавательных возможностей школьников в методике обучения основам права и экономики. Краткая характеристика основных познавательных процессов. Особенности познавательного интереса учащихся к основам права и экономики. Проблема дифференцированного подхода к учащимся в обучении основам права и экономики.

Анализ тем урока и определение возможностей учебного материала для организации познавательной деятельности учащихся. Отбор рациональных приёмов и средств, формирующих основные умения учащихся. Разработка различных видов самостоятельной работы учащихся по усвоению правовой и экономической информации. Подготовка дидактических материалов к уроку основ права и экономики.

13. Методика организации контроля знаний обучающихся по основам права и экономики

Проверка знаний учащихся – составная часть учебного процесса. Контроль и оценивание как учебно-методическая проблема при изучении правовых и экономических дисциплин. Взаимосвязь понятий «контроль», «оценка», «учет». Задачи и содержание проверки и оценки результатов обучения по основам права и экономики. Организация, формы, приемы проверки. Методика проведения текущего и итогового контроля

самостоятельной работы учащихся. По методике проведения контроль бывает устным, письменным, в виде тестирования, путем защиты рефератов, в виде деловой игры. Система контроля и оценивания успешности обучаемых. Оценка и комментирование учителем результатов обучения основам права и экономики. Проверка и учет знаний и умений учащихся – важное средство самопроверки работы самого учителя.

14. Воспитание учащихся в процессе обучения основам права и экономики.

Методические пути реализации воспитательных целей и возможностей курса основ права и экономики. Осуществление воспитания казахстанского патриотизма, толерантности, гуманизма, межконфессионального и межэтнического согласия. Выбор оптимальных форм и методов при решении воспитательных задач. Убеждение как результат и способ педагогического воздействия.

15. Личность современного учителя основ права и экономики

Подготовка учителя к уроку основ права и экономики. Теоретическая и методическая подготовка учителя к преподаванию курса. Отбор, накопление и систематизация материала по основам права и экономики для организации учебно-воспитательного процесса. Урок -целостная система. Компоненты урока и их взаимосвязь. Пути повышения эффективности урока. Основные требования к уроку основ права и экономики, его особенности в условиях развивающего обучения. Тематическое и поурочное планирование. Пути повышения квалификации учителя. Значение уроков основ права и экономики в правом воспитании и экономической грамотности учащихся.

Примерный перечень тем семинарских и практических занятий

№	Наименование тем
1	Место методики преподавания основ права и экономики в системе наук и ее предмет
2	Мировоззренческие, методологические и логические основы методики преподавания основ права и экономики
3	Задачи, современное состояние и направления совершенствования методики преподавания курса «Методика преподавания основы права и экономики»
4	Современные тенденции преподавания правовых и экономических дисциплин
5	Принципы обучения правовым и экономическим дисциплинам
6	Методика организации самостоятельной работы обучающихся по основам права и экономики
7	Методика применения наглядности и технических средств в преподавании основ права и экономики

8	Методика применения интерактивных и инновационных методов обучения в преподавании основ права и экономики
9	Формы организации обучения основам права и экономики. Урок основ права и экономики
10	Методы и методические приёмы обучения основ права и экономики
11	Использование педагогических технологий в преподавании основ права и экономики
12	Психолого-педагогические основы, формы и методы активизации познавательной деятельности обучающихся
13	Методика организации контроля знаний обучающихся по основам права и экономики
14	Воспитание учащихся в процессе обучения основам права и экономики
15	Личность современного учителя основ права и экономики

Примерный перечень тем для самостоятельной работы студентов под руководством преподавателя

№	Наименование тем
1	Современная система правового и экономического образования в средней школе
2	Изучение правовых и экономических документов, Законов и других источников права и экономики
3	Процесс формирования правовых и экономических знаний школьников
4	Формирование умений и навыков учащихся в процессе обучения основ права и экономики
5	Межпредметные и внутрикурсовые связи в преподавании основ права и экономики
6	Методы и методические приемы обучения основ права и экономики в школе
7	Формирование научного подхода к выбору методов обучения на уроках основ права и экономики
8	Задачи и основное содержание школьного курса основ права и предпринимательской деятельности
9	Внедрение наиболее эффективных практико-ориентировочных методик и информационные образовательные технологии в процессе преподавания основ права и экономики
10	Формы и методы мониторинга образовательного процесса
11	Формирование умений и навыков работы с учебниками, справочниками и другими источниками информации в процессе обучения основ права и экономики
12	Методы оперативного контроля за ходом выполнения учащимися самостоятельной работы при изучении основ права и экономики

13	Интерактивный и проблемный метод обучения на уроках основ права и экономики
14	Игровое обучение – как один из активных методов преподавания основ права и экономики
15	Дидактические основы применения наглядных и технических средств, их роль в учебном процессе

Примерный перечень тем для самостоятельной работы студентов

№	Наименование тем и содержание заданий для СРС
1	Учитель основ права и экономики. Личность и профессиональная компетентность
2	Внеклассная работа по основам права и экономики
3	Общая характеристика средств обучения основ права и экономики
4	Новые технологии в преподавании основ права и экономики
5	Проблемы систематизации преподавания основ права и экономики в школе
6	Методы оперативного контроля за ходом выполнения учащимися самостоятельной работы при изучении основ права и экономики
7	Методы и методические приемы проверки знаний учащихся
8	Развивающее значение преподавания основ права и экономики
9	Новые подходы и требования к современному уроку основ права и экономики
10	Обучение учащихся приемам анализа и построению выводов при изучении основ права и экономики
11	Компетентностный подход в обучении основ права и экономики
12	Характеристика учебно-методического комплекса по курсу основ права и экономики
13	Методические пути формирования правовых и экономических понятий
14	Методика проведения ролевых игр
15	Общая характеристика методов обучения основ права и экономики

Тематика рефератов

1. Использование информационных технологий в преподавании основ права и экономики.
2. Приемы работы с правовыми и экономическими документами в процессе изучения курса основ права и экономики.
3. Роль развивающего обучения в формировании правовых и экономических знаний.
4. Методика формирования ведущих, основных понятий и мировоззренческих идей в процессе изучения курса основ права и экономики.

5. Сущность и уровни познавательной самостоятельности школьников в процессе изучения основ права и экономики.
6. Роль наглядного обучения в усвоении содержания курса основ права и экономики.
7. Инновационные методы преподавания основ права и экономики в школе.
8. Методы обобщения правовых и экономических знаний.
9. Отбор методических приемов и средств для установления межпредметных и внутрикурсовых связей.
10. Воспитательное значение курса методики преподавания основ права и экономики.
11. Общая характеристика методов обучения основ права и экономики.
12. Самостоятельная работа школьников в процессе изучения курса основ права и экономики.

Список рекомендованной литературы

1. Конституция (Основной Закон) Республики Казахстан.- Алматы, 1995.
2. Конституция Республики Казахстан в таблицах и схемах.- Алматы, 2003.
3. см.http://www.akorda.kz/ru/page/page_poslanie-prezidenta-respubliki-kazakhstan-n-nazarbaeva-narodu-kazakhstana-14-dekabrya-2012-g_1355499089 – Официальный сайт Президента РК Н.А. Назарбаева
Послание Президента Республики Казахстан-Лидера Нации Н.А. Назарбаева Народу Казахстана Стратегия «Казахстан-2050 Новый политический курс состоявшегося государства».
4. Послание Президента Республики Казахстан Назарбаева Н.А. народу Казахстана. Нұрлы жол – путь в будущее. 11 ноября 2014 г.
5. см.http://www.akorda.kz/ru/page/page_vystuplenie-prezidenta-kazakhstana-pered-studentami-nazarbaev-universiteta_1346990218.- Официальный сайт Президента РК Н.А. Назарбаева
6. Назарбаев Н.А. Стратегия становления и развития Казахстана как суверенного государства.- Алматы, 1992.
7. Концепция развития образования в Республике Казахстан до 2015 года. Астана, 2004.
8. Государственная программа развития образования на 2005-2010 года Астана 2004.
9. Государственная программа развития образования на 2011-2020 года Астана 2010.
10. Государственная программа информатизации РК
11. Основы права. Учебник для 10 класса общеобразовательных школ. О. Кобабаев, К. Айтхожин, Н. Кыдыркожаева и др. Издание 2-е. Алматы: Мектеп 2010.
12. Человек. Общество. Право. Учебник для 9 класса общеобразовательных школ. К.М. Жукешев, Г.С. Сапарғалиев, Г.С. Асанбекова Алматы: Мектеп 2009.

13. Основы права . Методическое руководство. Пособие для учителей 10 класса естественно-математического направления общеобразовательных школ. А. Маханбетова, В. Жубанышева Алматы: Мектеп 2010.
14. Человек.Общество.Право. Методическое руководство. К. Жукешев, Г. Асанбекова, Г. Бейсебекова Алматы: Мектеп 2009.
15. Человек.Общество.Право. Дидактические материалы. К. Жукешев, О.Локтионова, Г. Бейсебекова Алматы: Мектеп 2009.
16. Правовые основы предпринимательства в Республике Казахстан «Общественный фонд формирования налоговой культуры». Алматы, 2001.
17. Савицкая Е.В. Уроки экономики в школе. В 2 книгах. Пособие для учителя.- М.: Вита-Пресс, 2000.
18. Сапарғалиев Г.С. Основы государства и права Республики Казахстан.- Алматы, 2004.
19. Правоведение: Учебник для вузов / Под ред. Б.И. Пугинского. М., 2009.
20. Словарь экономических терминов.- Алматы. 1999.
21. Методика преподавания экономических дисциплин / В. С. Балабанов, В. Н. Кириллов, Р. Т. Юлдашев. – М. : Анкил, 2000.
22. Кайзер, Ф.-Й. Методика преподавания экономических дисциплин : книга для учителя / Ф.-Й. Кайзер. - М. : Вита-Пресс, 2007.
23. Колесникова, Е. В. Теория и методика обучения технологии и предпринимательству : учебно-методический комплекс / Е. В. Колесникова. – Томск : изд-во ТГПУ, 2007.
24. Корниенко О.В. Настольная книга преподавателя экономики.- Ростов-на-Дону, Феникс, 2006.
25. Папенков, К. В. Методология экономической науки и методика преподавания экономической теории / К. В. Папенков, М. М. Крюков – М. : ЭФ МГУ, ТЕИС, 2007.
26. Сарбасова, Т. С. Методика преподавания экономических дисциплин: учебное пособие для студентов / Т. С. Сарбасова.- Алматы : изд-во Казах.ун-т, 2008. – 58 с.
27. Хвесеня, Н. П. Методика преподавания экономических дисциплин: учебно-методический комплекс / Н. П. Хвесеня, М. В. Сакович. – Минск : БГУ, 2006.

Авторы:

Абдугулова Б.К.- д.п.н., профессор каф. Методика преподавания истории и общественных дисциплин,
Джайнакбаева Г.Т - к.п.н., доцент кафедры Методика преподавания истории и общественных дисциплин.

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА

TGP 1302 Теория государства и права

5B011500 – Основы права и экономики

2 кредита

Алматы, 2016

Предисловие

1. **Разработана и внесена УМО** по группе специальностей «Образование» РУМС МОН РК при КазНПУ имени Абая

2. **Утверждена и введена в действие** приказом Министерства образования и науки Республики Казахстан

3. Типовая учебная программа разработана в соответствии с государственным общеобязательным стандартом образования РК 2016 года (Типовой учебный план, утвержденный протоколом № 2 заседания РУМС МОН РК от 30.06.2016 г.)

4. Рецензенты:

Есетова С.К. - к.ю.н., асс. профессор Евразийского технологического университета

Мухтарова А.К.- к.ю.н., профессор Каспийского общественного университета

5. **РАССМОТРЕНА** на заседании Республиканского Учебно-методического Совета от **30.06.2016** года. **Протокол № 2**

Настоящие типовые программы не могут быть тиражированы и распространены без разрешения УМО по специальностям группы «Образование» РУМС высшего и послевузовского образования МОН РК на базе КазНПУ имени Абая

Пояснительная записка

Теория государства и права - один из основных курсов, изучаемых студентами специальности «Основы права и экономики». Теория государства и права является базой для всех учебных дисциплин данной специальности.

В условиях радикальных реформ во всех сферах жизни, перехода к рыночным отношениям, политическому плюрализму, модернизации политической и государственно-правовой системы казахстанского общества особую значимость приобретает проблема повышения правовой культуры молодежи, культуры прав человека, которая предполагает не только знание Конституции, действующего законодательства страны, своих прав и обязанностей, но и умение защитить свои права и законные интересы, желание формировать в себе активного участника государственной и общественной жизни, создания гражданского общества в Республике Казахстан.

Цель данного курса состоит в приобщении студентов к современным знаниям о государственно-правовых явлениях, об их типах, формах и функциях, правовом статусе личности, о механизме государства и стадиях правового регулирования.

Задачи изучения курса: - усвоение студентами первичных правовых понятий, необходимых для познания государственно-правовой действительности;

- овладение знаниями, имеющими значение для общей правовой культуры, выработки и углубления принципов юридического мышления;
- формирование научного юридического мышления, а также профессиональных качеств будущего специалиста;
- развитие способности самостоятельного анализа происходящих в современном обществе политико-правовых процессов, умения давать им объяснение.

Пререквизиты курса: Для глубокого понимания и осмысления теории государства и права необходимы знания по таким учебным дисциплинам как

- Всеобщая история;
- История Казахстана;
- Обществоведение;
- Философия, социология, политология (содержание таких понятий, как социум (общество), общественное сознание, политика, лоббизм, открытое общество, политическая система);
- История государства и права зарубежных стран (исторические типы и формы государства и права, исторические правовые памятники, государство и право Древнего мира, средних веков, нового и новейшего времени);
- История государства и права Республики Казахстан (исторические предпосылки возникновения и становления казахской государственности, этапы становления суверенитета и перспективы развития казахстанской государственности);

Постреквизиты курса: Изучение данного курса позволит студентам легче осваивать такие учебные дисциплины как:

- История политических и правовых учений;
- Конституционное право Республики Казахстан и зарубежных стран,
- все отраслевые дисциплины.

Ожидаемые результаты:

Изучив данный предмет, студент:

Должен знать содержание ключевых понятий и комплексом научных знаний по теории государства и права;

Должен уметь анализировать государственно-правовые явления и процессы в рыночной экономике, ориентироваться в государственно-правовых событиях, давать им оценку, толковать юридические нормы;

Должен владеть следующими навыками: использовать комплекс правовых знаний для принятия самостоятельных решений в жизни общества, для того, чтобы уметь дать критический правовой анализ социально-политической ситуации в стране, уметь применить свои знания в научно-исследовательской деятельности.

Содержание дисциплины

Введение

Теория государства и права - одна из базовых юридических дисциплин, выполняющих по отношению к конкретным юридическим наукам и отраслям права важные общетеоретические и методологические функции. Она оперирует такими понятиями и категориями, без которых не только она сама, но и все остальные юридические науки обойтись не могут. В их числе - публичная власть, суверенитет, атрибуты государственной независимости, государственность, представительная и непосредственная демократия, правосубъектность, правовой статус, применение права, правоотношения, правомерное поведение, нормы права, правосознание, сфера права и другие.

Одна из главных задач теории государства и права состоит в том, чтобы дать студентам данной специальности основные представления политико-правового характера, выработать умение адекватно оценивать государственно-правовые явления общественной жизни, показывать их сущность, социальное предназначение, место и роль в различных сферах жизнедеятельности современного казахстанского общества, а также успешно применять полученные знания в различных практических ситуациях.

Занимая базовые позиции в системе государственно-правовых знаний, теория государства и права дает студентам знания о сущности, общественном назначении государства и права, их связях с другими социальными явлениями, общих закономерностях возникновения и развития

государства и права. Она дает первичные представления об основных понятиях и категориях государства и права, без которых невозможно усвоение конкретных знаний отраслевых и других юридических дисциплин. Например, нельзя разобраться в конкретных вопросах, не уяснив таких понятий из теории государства и права, как закон, правовое отношение, правонарушение, законность, норма права и статья закона, акты применения права, реализация права, форма правления, политический режим и многие другие.

Положения и выводы теории права и государства постоянно обогащаются в связи с изменяющейся практикой, новыми фактами социальной действительности, вырабатываются новые. Особенно серьезные изменения произошли в мире в новом тысячелетии, как в общемировом пространстве, так и в Республике Казахстан.

Изучая теорию права и государства, студенты:

- усваивают первичные правовые понятия, необходимые для познания государственно-правовой действительности;
- овладевают знаниями, имеющими значение для общей правовой культуры, вырабатывают и углубляют принципы юридического мышления;
- формируют научное юридическое мировоззрение, а также профессиональные качества будущего специалиста.

Структура программы состоит из Основной части, которая включает в себя три раздела и 15 тем. I включает научно-методологическую основу дисциплины - 1 тема; II раздел включает 5 тем, посвященных теории государства, а III раздел 9 тем – теории права.

Основная часть

Раздел I. Научно-методологические основы

Тема 1. Теория государства и права как наука и учебная дисциплина. Предмет и метод теории государства и права. Место теории государства и права в системе юридических наук.

Понятие предмета науки теории государства и права. Предмет общей теории государства и права - основные закономерности возникновения, развития и функционирования государства и права.

Сочетание общенаучной и частно-научной методологии в теории государства и права.

Различные подходы к познанию государства и права в истории культуры: догматический, богословский, естественно-правовой, классовый. Школы права.

Место теории государства и права в системе юридических наук.

Раздел II. Теория государства

Тема 2. Понятие и сущность государства, государственной власти.

Органы управления и нормы поведения при родовом строе. Природа власти в первобытном обществе. Рост производительности труда и зарождение частной собственности.

Формирование признаков государства: публичная власть (аппарат), территориальное деление населения (подданных), налоги и займы. Государственность. Суверенитет. равноправие как признак государства. Понятие и сущность государственной власти.

Особенности становления государственности у разных народов. Европейская, азиатская, американская, африканская модели возникновения государства. Возникновение государственности на территории Казахстана. Возникновение новых государств в настоящее время.

Основные теории происхождения государства: теологическая, патриархальная (патерналистская), договорная, насилия, материалистическая (классовая).

Основные теории возникновения права: естественно-правовая (договорная), теологическая, психологическая, материалистическая (классовая).

Тема 3. Типы и формы государства.

Периодизация развития государства и права. Понятие типа государства и права. Критерии типологии государства и права.

Формационные основания типологии государства, исходящие из необходимости его рассмотрения в неразрывной связи с общественно-экономической формацией, существующей в данный период.

Цивилизационный подход в типологии государства и права.

Оптимальное сочетание формационных и цивилизационных критериев типологии государства – путь к его взвешенной оценке и правильной трактовке роли и значения в жизни общества.

Понятие формы государства. Соотношение сущности, социального назначения и формы государства. Факторы, определяющие форму государства: экономические, политические, исторические, национальные, географические, климатические, личные факторы руководителей.

Форма правления. Монархия и ее виды. Абсолютные и ограниченные монархии средневековья. Восточная деспотия. Раннефеодальная, сословно-представительная и абсолютная монархии при феодализме. Дуалистическая, парламентская монархии. Республика и ее виды. Аристократические и демократические республики. Республика-город. Парламентские и президентские республики. Советские и народно-демократические республики. Смешанные виды республик.

Форма государственного устройства. Унитарное государство. Административно-территориальное деление государства. Национально-государственное устройство. Понятие федерации и ее виды. Национально-этнический и территориально-государственный принципы построения

федераций. Смешанные федерации. Конфедерации. Иные государственные и межгосударственные образования: сообщества, содружества, империи, ассоциации, союзы независимых государств.

Политический режим. Демократические и антидемократические политические режимы. Виды реакционных режимов: деспотический, фашистский, тоталитарный, авторитарный, теократический, расистский, военной диктатуры. Особенность тоталитарного режима в советском государстве. Демократические режимы: либерально-демократический, формально-демократический, религиозно-демократический.

Форма правления, государственное устройство, политический режим в Республике Казахстан.

Тема 4. Государственный аппарат. Функции государства, государство в политической системе общества.

Понятие механизма (аппарата) государства. Основные принципы устройства и функционирования государственного аппарата: разделение властей, интернационализм, демократизм, профессионализм, принадлежность государственной суверенной власти народу, охрана прав и свобод человека и гражданина.

Материально-вещественные силовые инструменты власти (армия, разведка, тюрьмы и другие принудительно-карательные учреждения) в механизме государства.

Орган государства, его признаки. Задачи, функции и компетенция государственного органа. Властные полномочия государственного органа. Законодательные, исполнительные, судебные органы государства. Центральные и местные органы государства. Органы общей и специальной компетенции.

Основные направления деятельности государственного аппарата в Республике Казахстан.

Понятие и содержание функций государства. Конкретно-историческая обусловленность функций государства. Сущность государства, его задачи и функции. Различные подходы и основания классификации функций государства. Внутренние и внешние функции государства. Постоянные и временные функции государства. Социальные, экономические, политические, идеологические функции государства.

Эволюция функций государства на современном этапе. Функция социальной защиты граждан, защиты прав человека. Функция укрепления законности и правопорядка. Экологическая функция. Культурно-воспитательная функция. Функция усиления сотрудничества с иными государствами.

Правовые формы осуществления функций государства: правотворчество, правоприменение, правоохрана.

Понятие и основные части политической системы общества.

Деидеологизация политической системы на современном этапе в

Тема 5. Правовое государство и гражданское общество.

Концепция правового государства: теория и практика. Правовое государство, его основные характеристики, его отличия от этатистского государства.

Цели, задачи и функции правового государства. Социальное назначение правового государства. Политические и нравственные основы правового государства.

Основные признаки правового государства. Подзаконность власти. Разделение властей, их равноправие, обеспечение системы сдержек и противовесов. Демократический, независимый, объективный суд. Приоритет прав и свобод человека и гражданина, их реальность, гарантированность. Включенность государства в сферу права: конституционная закреплённость прав личности, верховенство права, верховенство Конституции.

Понятие гражданского общества. Общественные движения, независимая печать, институты по изучению общественного мнения -элементы гражданского общества.

Теория и практика формирования демократического, светского, правового и социального государства в Казахстане.

Основополагающие принципы деятельности государства: общественное согласие, политическая стабильность, экономическое развитие на благо всего народа, казахстанский патриотизм, демократическое решение вопросов государственной жизни, использование при реализации гражданских прав и свобод принципа «разрешено все, что не запрещено законом».

Государственно-правовые средства управления обществом.

Тема 6. Право, личность, общество.

Понятие индивида, человека, гражданина с точки зрения теории государства и права.

Гражданство. Гражданин и государство.

Понятие прав и свобод человека и гражданина, их система. Классификация прав и свобод человека. Общая характеристика прав и свобод человека и гражданина по Конституции РК.

Юридические обязанности и ответственность личности перед обществом и государством. Взаимная ответственность гражданина и государства.

Социальная и юридическая защищённость личности. Нарушения прав и свобод личности.

Международная защита прав человека. Всеобщая декларация прав человека.

Раздел III. Теория права

Тема 7. Понятие и сущность права.

Понятие и признаки права.

Общая характеристика современного правопонимания: множественность школ с собственными точками зрения на понятие права. Основные подходы к пониманию права: нормативистский, психологический и социологический (право как совокупность норм, право как правосознание, право как правоотношения). Частичный характер каждого из правопониманий.

Право как институт. Право как мера свободы, мера справедливости по отношению к общему благу. Назначение права как создание равных возможностей для реализации индивидуальных и социальных интересов и потребностей.

Право объективное и право субъективное.

Понятие функций права. Система функций права: регулятивная и охранительная; воспитательная и информативная.

Тема 8. Система права и система законодательства

Понятие системы права. Структура права.

Принципы построения системы права. Соотношение понятий «система права», «правовая система» и «система законодательства».

Основания деления права на отрасли: предмет, метод и принципы правового регулирования общественных отношений.

Норма права, понятие, виды и структура.

Правовые институты и их виды, субинституты.

Отрасли права. Общая характеристика основных отраслей права. Комплексные отрасли законодательства. Подотрасли права.

Публичное и частное право. Материальное и процессуальное право.

Соотношение международного и национального права. Приоритет международного права над национальным правом.

Тема 9. Формы (источники) права.

Понятие формы (источника) права.

Санкционированный обычай. Обычное право.

Судебный и административный прецедент.

Нормативный правовой акт. Виды нормативных правовых актов, критерии их классификации по юридической силе, сфере действия, субъектам, их издающим, времени действия.

Юридическая доктрина как источник права. Комментарии к юридическим текстам.

Нормативный договор как форма права. Виды нормативных договоров: типовые и примерные, межгосударственные и международные.

Взаимосвязь сущности и формы права, преемственность в праве. Рецепция права.

Тема 10. Правовая система. Правовые системы современности.

Понятие и признаки правовой системы.

Классификация правовых систем современности.

Романо-германская правовая система.

Англосаксонская правовая система.

Традиционные правовые системы.

Религиозные (иудейская, мусульманская) правовые системы.

Тема 11. Правотворчество и систематизация нормативных правовых актов.

Понятие нормотворчества, правотворчества, законотворчества. Общая характеристика правотворчества как способа формирования права.

Правотворчество в различных правовых системах. Принципы правотворческой деятельности: демократизм, научный характер, законность и профессионализм.

Непосредственное правотворчество народа. Понятие референдума.

Понятие и стадии законодательного процесса.

Правотворческая деятельность государственных органов и должностных лиц.

Понятие систематизации нормативно-правовых актов (законодательства).

Виды систематизации. Инкорпорация и ее разновидности: хронологическая, систематическая и предметная. Консолидация. Кодификация законодательства и ее отличительные особенности. Виды кодификации: кодексы, основы, свод законов, положения, уставы. Пандификация законодательства.

Юридическая (законодательная) техника и ее значение в правотворчестве и систематизации законодательства. Язык закона. Учет законодательства и использование для этих целей электронно-вычислительной техники.

Тема 12. Правосознание, правовая культура

Понятие правовой культуры: элементы и уровни. Правовое сознание - форма общественного сознания.

Правовая культура общества, социума, индивида.

Функции правовой культуры: познавательная, оценочная и регулятивная.

Правовой нигилизм и его причины. Формы правового нигилизма: неуважение к праву и закону, подмена законности целесообразностью, противопоставление интересов различных социальных групп и индивидов друг другу, а также закону и правопорядку, неуважение к суду, внесудебные репрессии, деформация роли адвокатуры и др. Пути преодоления правового нигилизма и правовой демагогии.

Правосознание, правовая культура в деятельности юриста.

Содержание и цели правового воспитания граждан. Задачи правового всеобуча в современный период.

Тема 13. Правовые отношения.

Понятие правовых отношений, их признаки.

Критерии классификации (виды) правовых отношений. Регулятивные и охранительные правовые отношения. Абсолютные и относительные правоотношения. Классификация правовых отношений по отраслям права.

Содержание правовых отношений.

Понятие и содержание субъективного права. Виды правомочий; правопритязание.

Понятие, содержание и виды юридической обязанности.

Субъекты правовых отношений. Правоспособность, дееспособность, деликтоспособность субъектов права. Правосубъектность. Правовой статус. Компетенция. Характеристика субъектов права. Человек и гражданин. Государственный орган. Должностное лицо. Общественное объединение. Государство. Физические и юридические лица. Коммерческие и некоммерческие организации. Политические партии. Профсоюзы.

Объекты (предметы) правовых отношений.

Юридические факты как основание возникновения, изменения и прекращения правовых отношений. Классификация юридических фактов по порождаемым правовым последствиям и по волевому признаку. Фактический (юридический) состав.

Тема 14. Реализация права и его формы.

Понятие реализации права, его формы и методы.

Непосредственные (простые) формы реализации права. Соблюдение, исполнение и использование права. Воздержание от действий, запрещенных правом. Осуществление субъективных прав и выполнение юридических обязанностей субъектами правоотношений. Пресечение неправомерных действий.

Применение права - особая форма (способ) реализации права.

Субъекты применения права: государственные органы, должностные лица, правоохранительные органы. Стадии применения права. Установление фактических обстоятельств дела. Установление юридической основы дела. Выбор, анализ (толкование) и проверка правовой нормы. Юридическая квалификация. Вынесение решения и его оформление. Понятие и виды правоприменительных актов.

Тема 15. Законность и правопорядок. Правомерное поведение, правонарушения и юридическая ответственность.

Правомерное поведение как поведение, соответствующее предписаниям юридических норм, и его полезность для государства. Объективная и субъективная стороны правомерного поведения. Виды правомерных

действий. Правовая активность граждан. Пассивное и обычное правомерное поведение. Мотивы правомерного поведения: понимание правильности правового предписания, боязнь ответственности, конформизм и маргинальность как черты человека.

Правонарушение как противоправное поведение. Юридический состав правонарушения (объект, субъект, субъективная и объективная стороны). Виды правонарушений. Преступления, административные и дисциплинарные проступки, гражданские правонарушения. Общественно опасный характер преступлений. Степень вреда от неправомерных правонарушений.

Признаки юридической ответственности и ее соотношение с государственным принуждением и общественно-моральной ответственностью. Особенности уголовной, административной, дисциплинарной и гражданско-правовой ответственности. Основания для привлечения к юридической ответственности (противоправность, вред, вина и причинная связь) и освобождения от нее. Юридическая ответственность и правовые санкции. Презумпция невиновности.

Законность как правовой режим жизнедеятельности государства и общества. Взаимосвязь законности и законодательства, являющегося нормативной основой законности. Законность, демократия и дисциплина. Юридические гарантии законности. Законность, целесообразность, справедливость.

Правопорядок как порядок в обществе, сложившийся в результате реализации правовых норм, логическое следствие осуществления требований законности. Правопорядок и общественный порядок. Соотношение правопорядка с законностью.

Соблюдение законности и правопорядка как объективное требование социально-экономического и духовного развития общества на современном этапе.

Примерный перечень тем семинарских занятий

Тема 1. Происхождение государства и права

1.1. Формирование признаков государства: публичная власть (аппарат), территориальное деление населения (подданных), налоги и займы. Государственность. Суверенитет. Правотворчество как признак государства.

1.2. Основные теории происхождения государства: теологическая, патриархальная (патерналистская), договорная, насилия, материалистическая (классовая).

1.3. Происхождение права. Мононормы родового строя, выделение из них обычаев, традиций, морали и нравственности. Основные способы формирования права. Отличие права от социальных норм первобытного общества.

1.4. Основные теории возникновения права: естественно-правовая (договорная), теологическая, психологическая, материалистическая

(классовая).

Тема 2. Основные этапы (типология) развития государства и права

2.1. Периодизация развития государства и права. Понятие типа государства и права. Критерии типологии государства права.

2.2. Материалистический (марксистский) подход к периодизации права и государства в соотношении с типом общественно-экономической формации: рабовладельческое, феодальное, буржуазное (капиталистическое), социалистическое государство и право.

2.3. Хронологический подход в периодизации государства и права. Государство и право древнего мира, средних веков, нового и новейшего времени.

2.4. Цивилизационный подход в типологии государства и права.

Основания для типологии цивилизаций и их государственности. Государственность современной цивилизации. "Человеческое измерение", права и свободы человека, их полнота и гарантированность как критерий прогрессивности государственности.

2.5 Классификация правовых систем современности. Романо-германская и англосаксонская правовые системы. Традиционные и религиозные (иудейская, мусульманская) правовые системы.

Тема 3. Форма государства.

3.1. Понятие формы государства. Соотношение сущности, социального назначения и формы государства.

3.2. Форма правления. Монархия и ее виды. Абсолютные и ограниченные монархии средневековья. Восточная деспотия Раннефеодальная, сословно-представительная и абсолютная монархии при феодализме. Дуалистическая, парламентская монархии Республика и ее виды. Аристократические и демократические республики. Республика-город. Парламентские и президентские республики. Советские и народно-демократические республики. Смешанные виды республик.

3.3. Форма государственного устройства. Унитарное государство. Административно-территориальное деление государства. Национально-государственное устройство. Понятие федерации и ее виды. Национально-этнический и территориально-государственный принципы построения федераций. Смешанные федерации. Конфедерации. Иные государственные и межгосударственные образования: сообщества, содружества, империи, ассоциации, союзы независимых государств.

3.4. Политический режим. Демократические и антидемократические политические режимы. Виды реакционных режимов: деспотический, фашистский, тоталитарный, авторитарный, теократический, расистский, военной диктатуры. Особенность тоталитарного режима в советском государстве. Демократические режимы: либерально-демократический, формально-демократический, религиозно-демократический.

3.5. Государственная идентичность Республики Казахстан.

Тема 4. Механизм (аппарат) государства.

4.1. Понятие механизма (аппарата) государства, его элементы. Основные принципы устройства и функционирования государственного аппарата: разделение властей, интернационализм, демократизм, профессионализм, принадлежность государственной суверенной власти народу, охрана прав и свобод человека и гражданина. Государственный аппарат.

4.2. Орган государства, его признаки. Задачи, функции и компетенция государственного органа. Властные полномочия государственного органа. Законодательные, исполнительные, судебные органы государства. Центральные и местные органы государства. Органы общей и специальной компетенции.

4.3. Общая характеристика системы государственных органов Республики Казахстан.

Тема 5. Функции государства.

5.1. Понятие и содержание функций государства. Конкретно-историческая обусловленность функций государства. Сущность государства, его задачи и функции. Различные подходы и основания классификации функций государства. Внутренние и внешние функции государства. Постоянные и временные функции государства. Социальные, экономические, политические, идеологические функции государства.

5.2. Эволюция функций государства на современном этапе. Функция социальной защиты граждан, защиты прав человека. Функция укрепления законности и правопорядка. Экологическая функция. Культурно-воспитательная функция.

5.3. Внешние функции государства: защита отечества, сохранение мира, всестороннее (экономическое, культурное и техническое) сотрудничество с другими государствами.

5.4. Формы осуществления функций государства.

Тема 6. Политическая система общества.

6.1. Понятие политической системы общества.

6.2. Государство и другие общественно-политические институты как составные части политической системы.

6.3. Нормативно-ценностные основы политической системы общества.

Тема 7. Правовое государство и гражданское общество.

7.1. Цели, задачи и функции правового государства. Социальное назначение правового государства. Политические и нравственные основы правового государства.

7.2. Основные признаки правового государства. Подзаконность власти. Разделение властей, их равноправие, обеспечение системы сдержек и

противовесов. Демократический, независимый, объективный суд. Приоритет прав и свобод человека и гражданина, их реальность, гарантированность. Включенность государства в сферу права: конституционная закреплённость прав личности, верховенство права, верховенство Конституции.

7.3. Понятие гражданского общества. Общественные движения, независимая печать, институты по изучению общественного мнения –элементы гражданского общества.

7.4. Теория и практика формирования демократического, светского, правового и социального государства в Казахстане.

Тема 8. Право, личность, общество.

8.1. Понятие индивида, человека, гражданина с точки зрения теории государства и права. Гражданство.

8.2. Понятие прав и свобод человека и гражданина, их система. Классификация прав и свобод человека. Общая характеристика прав и свобод человека и гражданина по Конституции РК.

8.3. Юридические обязанности и ответственность личности перед обществом и государством. Взаимная ответственность гражданина и государства.

8.4. Международная защита прав человека. Всеобщая декларация прав человека.

Тема 9. Понятие и сущность права.

9.1. Определение права.

9.2. Общая характеристика современного правопонимания: множественность школ с собственными точками зрения на понятие права. Основные подходы к пониманию права: нормативистский, психологический и социологический (право как совокупность норм, право как правосознание, право как правоотношения).

9.3. Право как институт. Право как мера свободы, мера справедливости по отношению к общему благу. Назначение права как создание равных возможностей для реализации индивидуальных и социальных интересов и потребностей.

9.4. Право объективное и право субъективное.

9.5. Понятие функций права. Система функций права: регулятивная и охранительная; воспитательная и информативная.

Тема 10. Система права и система законодательства

10.1. Понятие системы права. Структура права.

10.2. Принципы построения системы права. Соотношение понятий «система права» и «система законодательства». Система права и правовые системы.

10.3. Основания деления права на отрасли: предмет, метод и принципы правового регулирования общественных отношений.

10.4. Норма права и ее структура.

10.5. Правовые институты и их виды, субинституты

10.6. Отрасли права. Общая характеристика основных отраслей права. Комплексные отрасли законодательства. Подотрасли права.

Публичное и частное право.

Материальное и процессуальное право.

10.7. Соотношение международного и национального права. Приоритет международного права над национальным правом.

Тема 11. Формы (источники) права.

11.1. Понятие формы (источника) права.

11.2. Санкционированный обычай. Обычное право.

11.3. Судебный и административный прецедент.

11.4. Нормативный правовой акт. Виды нормативных правовых актов, критерии их классификации по юридической силе, сфере действия, субъектам, их издающим, времени действия.

11.5. Юридическая доктрина как источник права. Комментарии к юридическим текстам.

11.6. Нормативный договор как форма права. Виды нормативных договоров: типовые и примерные, межгосударственные и международные.

Тема 12. Правотворчество и систематизация нормативных правовых актов.

12.1. Понятие нормотворчества, правотворчества, законотворчества. Общая характеристика правотворчества как способа формирования права.

12.2. Правотворческая деятельность государственных органов и должностных лиц.

12.3. Понятие систематизации нормативно-правовых актов (законодательства).

12.4. Виды систематизации. Инкорпорация и ее разновидности: хронологическая, систематическая и предметная. Консолидация. Кодификация законодательства и ее отличительные особенности. Виды кодификации: кодексы, основы, свод законов, положения, уставы. Пандификация законодательства.

12.5. Юридическая (законодательная) техника и ее значение в правотворчестве и систематизации законодательства.

Тема 13. Правовая культура и правовой нигилизм.

13.1. Понятие правовой культуры: элементы и уровни.

13.2. Правовое сознание - форма общественного сознания.

13.3. Функции правовой культуры: познавательная, оценочная и регулятивная.

13.4. Правовой нигилизм и его причины. Формы правового нигилизма: неуважение к праву и закону, подмена законности целесообразностью, противопоставление интересов различных социальных групп и индивидов друг другу, а также закону и правопорядку, неуважение к суду, внесудебные

репрессии, деформация роли адвокатуры и др. Пути преодоления правового нигилизма и правовой демагогии.

13.5. Содержание и цели правового воспитания граждан. Задачи правового всеобуча в современный период.

13.6. Право и поведение.

13.7. Правонарушения и юридическая ответственность.

13.8. Законность и прапорядок.

Тема 14. Правовые отношения.

14.1. Понятие правовых отношений, их признаки.

14.2. Критерии классификации (виды) правовых отношений. Регулятивные и охранительные правовые отношения. Абсолютные и относительные правоотношения. Классификация правовых отношений по отраслям права.

14.3. Содержание правовых отношений. Субъективное право. Юридическая обязанность.

14.4. Субъекты правовых отношений. Правоспособность, дееспособность, деликтоспособность субъектов права. Правосубъектность. Правовой статус. Компетенция.

14.5. Объекты (предметы) правовых отношений.

14.6. Юридические факты как основание возникновения, изменения и прекращения правовых отношений. Классификация юридических фактов по порождаемым правовым последствиям и по волевому признаку. Фактический (юридический) состав.

Тема 15. Реализация права и его формы.

15.1. Понятие реализации права, его формы и методы.

15.2. Непосредственные (простые) формы реализации права. Соблюдение, исполнение и использование права. Воздержание от действий, запрещенных правом. Осуществление субъективных прав и выполнение юридических обязанностей субъектами правоотношений. Пресечение неправомерных действий.

15.3. Применение права - особая форма (способ) реализации права.

15.4. Субъекты применения права: государственные органы, должностные лица, правоохранительные органы.

15.5. Стадии применения права. Установление фактических обстоятельств дела. Установление юридической основы дела. Выбор, анализ (толкование) и проверка правовой нормы. Юридическая квалификация. Вынесение решения и его оформление. Понятие и виды правоприменительных актов.

Задания для рубежного контроля

Вопросы для рубежного контроля №1

Вариант 1

1. Место теории государства и права среди юридических наук.
2. Понятие и классификация функций государства. Эволюция функций на современном этапе.
3. Гражданское общество: понятие, признаки гражданского общества.

Вариант 2

1. Общие и частные методы изучения теории государства и права.
2. Сравнить либеральные теории происхождения государства с историко-материалистической (классовой).
3. Судебная власть в РК. Способ формирования и полномочия.

Вариант 3

1. Республика как наиболее распространенная форма государственности. Виды республик. Приведите примеры государств.
2. Социальное назначение государства. Классовое и общечеловеческое в сущности государства.
3. Структура госаппарата РК. (Президент, органы представительной и законодательной власти, органы исполнительной власти, судебная власть: основные полномочия).

Вариант 4

1. Основные внутренние функции государства и их содержание.
2. Понятие государственно-политического режима: виды режимов (общая характеристика).
3. Соотношение понятий «механизм государства» и «государственный аппарат».

Вариант 5

1. Понятие формы государства. Элементы формы государства. Факторы, влияющие на форму государства.
2. Понятие политической системы общества, структура и функции.
3. Понятие власти. Государственная власть и ее особенности.

Вариант 6

1. Президентская и парламентская республики как основные разновидности республик, их особенности.
2. Орган государства: понятие, признаки.
3. Федерация как сложное государство. Устройство и особенности государственного управления. Приведите примеры государств.

Вариант 7

1. Конфедерация и иные формы содружества государств.
2. Формы осуществления функций государства.
3. Основные правовые системы современности. Сравнить романо-германскую и социалистическую правовые семьи.

Вариант 8

1. Авторитарный режим: виды и основные признаки.
2. Правовое государство: понятие, основные черты и признаки. Разделение властей как основной признак правового государства.

3. Понятие государственного аппарата, структура. Характеристика органов, составляющих госаппарат.

Вариант 9

1. Типы государства: формационный и цивилизационный подходы к определению типа государства.
2. Территориальная организация государства: унитарные и федеративные государства, их особенности.
3. Органы исполнительной власти Республики Казахстан, способы формирования и компетенция.

Вариант 10

1. Современное определение государства. Признаки государства, отличающие его от догосударственных образований
2. Монархия как форма правления: виды монархий.
3. Парламент Республики Казахстан: структура, функции, способ формирования (в соответствии с Конституцией РК.)

Вопросы рубежного контроля 2

Вариант 1

1. Современное правопонимание: подходы.
2. Определение права. Основные признаки права, отражающие его сущность и социальное назначение
3. Стадии законодательного процесса в РК (дать характеристику всех стадий)

Вариант 2

1. Право объективное и право субъективное.
2. Понятие правовой системы: общая характеристика основных правовых систем мира.
3. Действие нормативных актов во времени, в пространстве и по кругу лиц.

Вариант 3

1. НПА как основная форма современного права, основные признаки, отличающие их от правоприменительных актов. Система НПА Республики Казахстан (по Закону о НПА РК от 24 марта 1998 г.)
2. Функции права (социальное назначение и цели правового регулирования).
3. Виды форм права (источники права) в различных правовых системах. Формы права в правовой системе РК.

Вариант 4

1. Основные права личности в демократическом государстве: классификация. Юридические обязанности личности.
2. Классификация правовых норм: различные критерии классификации.
3. Соотношение права и морали: единство и различие.

Вариант 5

1. Норма права: понятие, признаки, отличие от иных социальных норм.

Структура правовой нормы: понятия гипотезы, диспозиции, санкции.

2. Правовой статус личности. Понятие и виды правового статуса.
3. Толкование права, понятие, виды толкования.

Вариант 6

1. Система права: понятие и структурные элементы. Критерии деления права на отрасли. Отрасли права Республики Казахстан, общая характеристика.
2. Правотворчество как основное направление государственной деятельности: понятие, принципы правотворчества.
3. Юридические факты и их классификация. Юридический состав

Вариант 7

1. Материальное и процессуальное право. Право публичное и частное.
2. Правомерное поведение: понятие, виды. Психологический механизм правомерного поведения.
3. Понятие правосознания: формы, функции правового сознания. Структура правосознания.

Вариант 8

1. Систематизация законодательства, виды, субъекты систематизации законодательства.
2. Предмет и метод правового регулирования как основание деления права на отрасли.
3. Формы реализации права. Понятие и виды.

Вариант 9

1. Понятие правовых отношений. Классификация правовых отношений по различным критериям. Содержание правоотношений
2. Правоспособность и дееспособность субъектов права. Общая, отраслевая и специальная правоспособность.
3. 3 Механизм правового регулирования: основные элементы МПР и их характеристика.

Вариант 10

1. Правовая культура: понятие и функции. Правовой нигилизм: понятие, причины существования и пути искоренения.
2. Юридический состав правонарушения. Субъект, объект правонарушения.
3. Применение права, основные стадии и требования к применению права. Акты правоприменения.

Примерный перечень курсовых работ:

1. Международная защита прав человека
2. Применение права - особая форма (способ) реализации права.
3. Пути преодоления правового нигилизма и правовой демагогии.
4. Взаимная ответственность гражданина и государства.
5. Понятие реализации права, его формы и методы.

6. Содержание и цели правового воспитания граждан. Задачи правового всеобуча в современный период.
7. Юридическая (законодательная) техника и ее значение в правотворчестве и систематизации законодательства.
8. Общая характеристика правотворчества как способа формирования права.
9. Содержание правовых отношений. Субъективное право. Юридическая обязанность.
10. Понятие и виды систематизации нормативно-правовых актов.
11. Понятие формы (источника) права.
12. Соотношение международного и национального права. Приоритет международного права над национальным правом.
13. Соотношение международного и национального права. Приоритет международного права над национальным правом.
14. Эволюция функций в современный период
15. Теория и практика формирования демократического, светского, правового и социального государства в Казахстане.
16. Государственная идентичность Республики Казахстан.
17. Основные теории происхождения государства
18. Основные теории происхождения права
19. Система права, система законодательства, правовая система
20. Современные правовые системы современности

Список рекомендуемой литературы:

1. Декларация о государственном суверенитете Казахской ССР от 25.10.1990 г.
2. О государственной независимости Республики Казахстан: Конституционный закон РК от 16.12.91.
3. Конституция Республики Казахстан. 1995 года.
4. Концепция правовой политики Республики Казахстан на период с 2010 до 2020 года. – Алматы: OST – XXI век, 2010. - 48 с.
5. Нурсултан Назарбаев. Послание народу Казахстана «Стратегия «Казахстан–2050»: новый политический курс состоявшегося государства». [Офиц. сайт]. URL: <http://www.akorda.kz/ru/> (дата обращения: 15.07.2015).
6. 20 европейских конституций: Сб. Алматы, 2003.
7. Назарбаев Н.А. Казахстанский путь. Астана, 2007.
8. Антология мировой политической мысли. В 5 томах. М.Мысль 1997.
9. Антология мировой правовой мысли. В 5 томах. М.:Мысль,1999.

Учебная литература ко всем темам

10. Абдуллаев М.И. Теория государства и права. Учебник. М.,2004.-410с. Ашитов З.О., Ашитов Б.З. Тәуелсіз Қазақстанның құқығы. Алматы: Жеті жарғы, 1997.
11. Проблемы теории государства и права. Учебник для вузов под. Ред.

Марченко М.Н. 2-е издание Москва, 2008. 783С.

12. Нерсесянц В.С. Проблемы теории права и государства. М., 2006.
13. Протасов В.Н. Теория права и государства. Проблемы теории права и государства. М., 2001.
14. Рассолов М.М. Проблемы теории государства и права. М., 2007.
15. Баймаханов М.Т. Избранные труды по теории государства и права. Алматы: Адилет, 2004.
16. Булгакова Д.А. Теория государства и права: Учебное пособие. Алматы. 2003.- 114с.
17. Булгакова Д.А. Мемлекет және құқық теориясы. Оқу құралы. Алматы, 2005.-106б.
18. Жоламан К.Д. Мемлекет және құқық теориясы. Оқулық. Алматы. 2005. - 296 б.
19. Ибраева А.С. Теория государства и права. Алматы: Жеты Жарғы. 2006. 424 с.
20. Калишева Н.Х. История политических и правовых учений. Алматы: КазНПУ, 2009. -176с.
21. Калишева Н.Х. ИППУ Мультимедийное учебное пособие. Алматы, КазНПУ имени Абая 2014 //http://elita-a.blogspot.com
22. Марченко М.Н. Теория государства и права. Учебник. 2-е изд. М.: МГУ, 2006.-640 С.
23. Марченко М.Н. Проблемы теории государства и права. Учебник 2-е изд. М.: Издательство «Норма», 2008. – 784с.
24. Матузов Н.И., Малько А.В. Теория государства и права. М.:Юристъ,2004. -512С.
25. Матюхин А.А. Государство в сфере права: институциональный подход. Алматы: ВШП "Әділет", 2000. Морозова Л.А. Теория государства и права. М.:Юристъ,2004.- 414 С.
26. Өзбекулы С., Копабаяев О. Мемлекет және құқық теориясы. Алматы: 2006 - 264 б.
27. Оксамытний В.В. Теория государства и права. М.: Изд-во ИМПЭ-ПАБЛИШ. 2004 -563 с.
28. Поляков А.В. Общая теория права. Учебник. С.-Пб. Гос. Ун-т. 2004. - 864 с.
29. Темнов Е.И. Теория права и государства . М.: Экзамен, 2004. - 320 с.
30. Теория государства и права. / Под ред. В.К. Бабаева М.: Юристъ,2004. - 592 с.
31. Теория государства и права. / Под ред. У.А.Бейсеновой. Алматы:Атамұра, 2006. - 392 с.
32. Теория государства и права. / Под ред. М.Н. Марченко. М.: Изд-во Моск.ун-та, 2005. - 800 с.
33. Теория государства и права. / Под ред. А.С.Пиголкина М.: Юрайт, 2005.- 613с.
34. Теория государства и права. / Под ред. М.М. Рассолова. М.: Юнити, 2004.

- 735 с.

35. Хропанюк В.Н. Теория государства и права. М., 2005 - 382 с.

Литература к разделу I

Тема 1

1. Алексеев С.С. Философия права. М., 1997.
2. Баймаханов М.Т. О необходимости переосмысления некоторых научно-методологических вопросов теории государства и права // Науч. труды "Әділет". 1999. № 1(5). Гегель Г.В.Ф. Философия права. М., 1990.
3. Зиманов С.З. Место общей теории права в советском правоведении // Сов. государство и право. 1984. № 4. Зиманов С.З. Правовая наука: сфера и предмет // Сов. государство и право. 1982. № 10.
4. Ибраева А.С., Культелеева Т.Т. Вопросы изучения государства и права // Вестник КазГУ. 1998. № 9.
5. Историческое и логическое в познании государства и права / А.И. Королев, Л.С. Явич. Л., 1988.
6. Карбонье Ж. Юридическая социология. М.: Прогресс, 1986.
7. Керимов Д.А. Методология права: Предмет, функции, проблемы философии права. М., 2000.
8. Козлов В.А. Проблемы предмета и методологии общей теории права. Л., 1989.
9. Лапаева В.В. Конкретно-социологические исследования в праве. М., 1988.
10. Лукич Р. Методология права. М., 1981.
11. Марача В., Матюхин А. Социокультурный анализ политико-правового пространства (О подходе к общественным явлениям в плане преподавания политико-правовых дисциплин) // Науч. тр. "Әділет". 1999. № 1(5).
12. Мартышин О.В. Совместимы ли основные типы понимания права // Государство и право. 2003. № 6.
13. Нерсесянц В.С. Философия права: Учеб. М., 1997.

Раздел II

Литература к темам 2-6

14. Дмитриев Ю.А. Признаки государства: понимание и интерпретация. // Государство и право. 2010. № 10.
15. Зиманов С.З. Древний мир права казахов и его истоки. // Древний мир права казахов. - Алматы: Жеті Жарғы, 2001.
16. Кашанина Т.В. Происхождение государства и права: Современные трактовки и новые подходы. М.: Юрист, 1999.
17. Кодакова Н.Б. Традиционные институты управления и власти. М.: Наука, 1993.
18. Энгельс Ф. Происхождение семьи, частной собственности и государства // Маркс К., Энгельс Ф. Соч. Т. 21.
19. Аннерс Э. История европейского права. М.: Наука, 1994. Берман Г. Дж.

- Западная традиция права: эпоха формирования. М.: Изд-во Моск.ун-та, 1994.
20. Гуревич А.Я. Теория формаций и реальность истории // Вопр. философии. 1990. № 11.
21. Давид Р. Основные правовые системы современности. М.: Прогресс, 1988.
22. Крашенинникова Н. Цивилизационные подходы к изучению истории государства и права // Методологические проблемы правоведения. М.: Изд-во Моск. ун-та, 1994. Лейст О.Э. Сущность и исторические типы права // Вестн. Моск. ун-та. Сер. Право. 1992. № 3.
23. Нурпеисов Е.К., Котов А.К. Государство Казахстан: от ханской власти - к президентской республике. Алматы: Жеті жарғы, 1995.
24. Калишева Н.Х. Проблемы реализации принципа независимости судей во взглядах академика Г.С. Сапаргалиева. //Сапаргалиевские чтения: проблемы государственного строительства в Республике Казахстан в свете Стратегии «Казахстан-2050»: материалы международной научно-практической конференции. Казахстан Алматы. КазНПУ имени Абая.16 мая 2014 г.- **С.97-100**
25. Калишева Н.Х. Дуйсенов Э.Э. Органы государственной власти Республики Казахстан: конституционно-правовой статус – Монография. – Гамбург: LAPLAMBERT Academic Publishing. ISBN: 978-3-659-78635-8 info@omniscrithum.com/www. omniscrithum.com – 2015. – 276 с.
26. Айтхожин К.К. О роли конституции в политической модернизации государства и общества //Казахстан - Спектр. – 2007. – №4.
27. Черняков А. А. Конституционное право: эволюция отраслевого содержания. – Алматы, 2007.- 212с.
28. Сапаргалиев Г., Мухамеджанов Э., Жанузакова Л., Сакиева Р. Проблемы унитаризма в Республике Казахстан. Алматы: «Жеті жарғы», 2000
29. Малиновский В.А. ЛИДЕР: президентская власть в Казахстане на рубеже эпох: Монография. – Астана : ТОО «Изд-во «Норма-К», 2012.
30. Чиркин В.Е. Модели современного федерализма: сравнительный анализ // Государство и право. 1994. № 8-9.
31. Чиркин В.Е. Нетипичные формы правления в современном государстве // Там же. 1994. № 1.
32. Калишева Н.Х. Система государственных органов Республики Казахстан (конституционно-правовые аспекты). Монография А.: «Ұлағат», 2015 – 280с.
33. Барнашев А.М. Теория разделения властей: становление, развитие, применение. Томск, 1988.
34. Графский В.Г. Государство и технократия. М., 1982.
35. Зиманов С.З. Конституция и Парламент Республики Казахстан. Алматы: Жеті жарғы, 1996.
36. Баймаханов М.Т. Функции государства и функции государственных органов. В кн. Избранные труды по теории государства и права. Алматы. 2003.

37. Каменская Г.В., Родионов А.В. Политические системы современности. М.,1994
38. Комаров С.А. Личность в политической системе российского общества. Саранск, 1995.
39. Становление правового государства и конституционный прогресс в Республике Казахстан. Алматы, 2001.
40. Ударцев С.Ф. Правовое государство: смысловые грани доктрины (из истории философии права)// Науч. тр. "Әділет". 2001. №1(9).
41. Черниловский З. Гражданское общество: опыт исследования //Государство и право. 1992. № 6.
42. Черняков А.А. Социально ориентированное законодательство – цель правового государства//Науч. тр. "Әділет". 2001. № 1(9).
43. Толковый словарь Конституции РК. Алматы.2005.
44. Канафин Д.К. Гарантии прав личности в уголовном судопроизводстве. Монография. – Алматы. – 2005.
45. Бусурманов Ж.Д. Евразийская концепция прав человека. Алматы, 2006.
46. Указ Президента РК «Концепция развития гражданского общества в РК на 2006-2011 годы» от 25.07.2006 г.
47. Крусс В.И. Актуальные проблемы злоупотребления правами и свободами человека.// Государство и право №7, 2002.
48. Подопригора Р.А. Государство и религиозные организации (административно-правовые вопросы). Алматы: Аркаим, 2002. 324 с.
49. Савин В.Н. Ответственность государственной власти перед обществом // Государство и право. 2000.№ 12
50. Послания Главы государства Н.А. Назарбаева народу Казахстана «Казахстан в новой глобальной реальности: рост, реформы, развитие» от 30 ноября 2015 года / <http://www.akorda.kz/ru/addresses/poslanie-prezidenta-respubliki-kazahstan-nazarbaeva-narodu-kazahstana-30-noyabrya-2015-g>
51. Статья Президента Н.А. Назарбаева «План нации – путь к казахстанской мечте» 6 января 2016 года / http://www.akorda.kz/ru/events/akorda_news/press_conferences/statuya-glavy-gosudarstva-plan-nacii-put-k-kazahstanskoi-mechte

Раздел III

Литература к темам 7-15

52. Пеньков Е.М. Социальные нормы: Управление, воспитание, поведение. М., 1990.
53. Кленнер Г. От права природы к природе права. М.: Прогресс, 1988.
54. Лейст О.Э. Сущность права. Проблемы теории и философии права.М.: Зерцало, 2002.
55. Мальцев Г.В. Понимание права: подходы и проблемы. М.: Прометей,1999.
56. Матюхин А.А. Правопонимание по Конституции Республики Казахстан 1995 года (Юридикогерменевтическая техника понимания Идеи Права и толкование Конституции) // Науч. тр. "Әділет". 1997. № 1, 2.

57. Проблемы современного правопонимания: Материалы междунар. «круглого стола» // Науч. тр. "Әділет". 2000. № 1(7).
58. Матюхин А.А. Содержание гипотез правовых норм // Проблемы теории права и государства, истории политико-правовой мысли. Алматы, 2005.
59. Аюпова З.К. Правовые системы стран Центральной Азии: опыт, перспективы. «Политика и общество». – Москва, № 9 (65), 2007. – С.64-70.
60. Аюпова З.К. Становление правового государства и конституционный процесс в Республике Казахстан (монография в соавторстве с Баймахановым М.Т. и др.). Алматы: КазГЮА, 2001.
61. Давид Р. Основные правовые системы современности М.: Междунар. отношения, 1996.
62. Разумович М.М. Источники и формы права // Государство и право. 1995. №5.
63. Окушева Р.Т. Проблема соотношения законов в Республике Казахстан // Право и государство. 1999, №2.
64. Абельдинов А.К. Развитие нормотворчества в Казахстане. Алматы, 1998.
65. Табанов С.А. Совершенствование законодательства: теория и опыт РК. Алматы, 1999.
66. Ибраева А.С. Правовая культура Казахстана: проблемы формирования, факторы развития. Алматы, 2004.
67. Туманов В.А. Правовой нигилизм в историко-идеологическом ракурсе // Государство и право. 1993. № 8.
68. Халфина Р.О. Общее учение о правоотношении. М.: Юрид. лит., 1974.
69. Маликов М.К. Проблемы реализации права. Иркутск, 1988.
70. Абдрасулов Е.Б. Толкование закона и норм Конституции: теория, опыт, процедура. Алматы, 2002.

Авторы типовой учебной программы:

Калишева Нажия Хусаиновна - к.ю.н., доцент

Касымбек Алия Орынбасаровна – магистр права, ст. преподаватель